Edini slovenski dnevnik
-: v Zedinjenih državah :-
Velja za vse leto . . $3.00
Za pol leta $1.50

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The only Slovenian Daily
-: in the United States. :-
Issued every day except Sundays
—: and Legal Holidays. :—
-: 50.000 Readers. :-

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT. Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879. TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

NO. 32. — ŠTEV. 32. NEW YORK, TUESDAY, FEBRUARY 8, 1916. — TOREK, 8. FEBRUARJA, 1916. VOLUME XXIV. — LETNIK XXIV.

Položaj na Balkanu.

SPOPADI OB GRŠKI MEJI. — V NIŠU, KJER STA SE BILA SESTALA NEMŠKI CESAR IN BOLGARSKI KRALJ, BODO POSTAVILI BOLGARI SPOMENIK. — TURKI SO IZSTRELILI ZAVEZNIŠKEGA ZRAKOPLOVCA. — GRŠKA JE VPOKLICALA REZERVISTE. — ITALJANOM PRETI V ALBANIJI VELIKA NEVARNOST. — AVSTRIJSKA KAVALERIJA PRED DRAČEM.

London, Anglija, 7. februarja. — Avstrijskim, nemškim, bolgarskim in turškim četam, ki bodo prodirale proti Solunu, bo poveljeval nemški feldmaršal pl. Mackensen. Razen njega bodo v armadi najuglednejši nemški in avstrijski častniki. Glavni stan Mackensenovega generalnega štaba se nahaja v Bitolju. General Gallwitz inšpicira zdaj bolgarsko armado.

Solun, Grško, 7. februarja. — Bolgari so že začeli prodirati proti Solunu. Dva meseca so popolnoma mirovali, včeraj so pa vprizorili napad na francoske čete pri jezeru Dorainu in jih pognali v beg. Veliko vojakov je bilo mrtvih oziroma ranjenih.

London, Anglija, 7. februarja. — Pristanišče Solun je tako utrjeno, da bo lahko vzdržalo vse sovražniške napade. Okoli mesta so napravili vojaki pet vrst strelnih jarkov, ki so opremljeni s oklopnimi ploščami. Vsak jarek ščiti še posebej močan betonski zid.

Pariz, Francija, 7. februarja. — Tukajšnji vojaški strokovnjaki so prepričani, da Nemčija in njeni zavezniki še niso začeli prodirati proti Solunu in da tudi tako kmalu ne bodo. Naravnost izključeno je, da bi vprizorili splošno ofenzivo. Če ne bo drugače, bodo stopili zavezniki v ofenzivo in napadli Bolgare. Tega se Bolgari zelo boje.

London, Anglija, 7. februarja. — Ker je začela Rumunska koncentrirati ob bolgarski meji svojo armado, je poslala bolgarska vlada na sever precejšnjo število vojaštva. Bolgarom pomagajo Turki, katerim poveljujejo nemški častniki.

Avstrija in Nemčija sta odločno zahtevali, da mora pričeti Rumunska demobilizirati, toda na svojo noto dozdaj nista dobili še nobenega odgovora. Veliko rumunskega vojaštva je koncentriranega v neposredni bližini ogrske meje.

Atene, Grško, 7. februarja. — Reuterjeva agentura je dobila iz zanesljivega vira poročilo, da je izdal grški kralj povelje, da se morajo vsi Grki letnikov 1892 do 1914 vrniti domov. Izvzeti so samo oni, ki se nahajajo v Rusiji, Turčiji, Bolgarski ali Rumunski.

Solun, Grško, 7. februarja. — Zračni napad zaveznišk zrakoplovov na mesto Petrić je imel strašne posledice. Bolgarska poročila pravijo, da je bilo 1000 bolgarskih prebivalcev mrtvih oziroma ranjenih.

Rim, Italija, 7. februarja. — V kratkem času se bo moralo zagovarjati pred sodiščem 13 bolgarskih poslancev, ki so obdolženi, da se sprejemali od francoskih in nemških agentov velike odkupnine. Poslanci to odločno taje. Če so krivi ali nedolžni, bo pokazala obravnanva.

Amsterdam, Nizozemsko, 7. februarja. — "Vossische Zeitung" poroča, da bo prišel bolgarski kralj Ferdinand v najkrajšem času v Berlin, kjer bo obiskal nemškega cesarja. V Nišu, kjer sta se za časa sedanje vojne srečala bolgarski kralj in nemški cesar, nameravajo postaviti Bolgari spomenik.

Carigrad, Turčija, 7. februarja. — Iz oficielnega vira se je doznalo, da so Turki izstrelili pri Dardanelah velik zavezniški zrakoplov. Zrakoplov je padel skoraj popolnoma nepoškodovan na zemljo. Letalca so Turki vjeli.

Rim, Italija, 7. februarja. — Kakor kaže, bodo Avstrijci že tekom nekaj ur zasedli Drač, glavno mesto Albanije. Avstrijska kavalerija je dospela do reke Arzeni, ki je oddaljena samo štiri milje od mesta. Danes ali jutri bo dospela tja glavna armada, ki je prekoračila v nedeljo zjutraj reko Išni, kjer je premagala močan srbski oddelek.

London, Anglija, 7. februarja. — Avstrijci in Bolgari so napadli severno od Valone močne srbske in italjanske oddelke ter jih prisilili, da so se umaknili do Fieri. To mesto leži 12 milj severno od Valone.

Milan, Italija, 7. februarja. — Francoski letalci so sporočili, da so začeli Bolgari koncentrirati ob grški meji veliko množino vojaštva.

V Skoplje so dospela nemška ojačenja. Avstrijci koncentrirajo svojo armado v okolici Čevikova. Avstrijska težka artilerija je že zapustila Niš.

London, Anglija, 7. februarja. — Angleška vlada naznanja, da Avstrija in Nemčija nista poslali Rumunski nikakega ultimata. Tozadevno poročilo je razstrosilo med italjansko časopisje.

Duma.

Petrograd, Rusija, 7. februarja. — Car je izdal ukaz, v katerem zahteva, da naj se sestane duma dne 9. februarja. Tega dne se bo vršila prva seja. O čem se bo razpravljala, se dozdaj še ni moglo dognati.

Rezignacija.

Petrograd, Rusija, 7. februarja. — Danes se je doznalo, da je resigniral ruski minister Karitonov. Pravijo, da je to storil vsled slabega zdravstvenega stanja. Njegov naslednik bo postal član državnega zbora, Poklovski.

Skorajšen sporazum.

Dolgotrajna kriza med Nemčijo in Združenimi državami radi potopa "Lusitanije" se bliža koncu.

Washington, D. C., 7. februarja. Danes je minilo ravno devet mesecev, odkar je bil potopljen parnik "Lusitanija" od nemškega podmorskega čolna, vsled česar so nastali dolgotrajni pregovori med nemško vlado in vlado Združenih držav. Ti pregovori se bližajo zdaj svojemu koncu, posebno, odkar je nemška vlada v svoji zadnji noti ugodila mnogim zahtevam Združenih držav. V torek, 8. februarja bo predložena vsa zadeva pred kabinet, da bo razpravljal o tem.

Dočim smatrajo nemška priznanja za zadovoljna, da se na miren in za obe stranki zadovoljiv način reši vsa zadeva, vendar čakajo še na odločitev predsednika Wilsona, kaj bo on ukrenil sporazumno s člani svojega kabineta.

V splošnem prevladuje v poučenih krogih v Washingtonu mnenje, da je kriza končana in da je Nemčija dovolj popustila od svojega prvotnega stališča, da je zadovoljila Združene države.

Kljub temu pa še nihče ne more vedeti, če bo predsednik Wilson zadovoljen z odgovorom Nemčije kot popolnoma zadovoljivim. Pričakovano posvetovanje med predsednikom Wilsonom in državnim tajnikom Lansingom se ni vršila danes, ker je bil predsednik preveč zaposlen z drugimi stvarmi. Tudi nemški poslanik Bernstorff se ni nič oglasil v uradu državnega tajnika. Nemški poslanik napeto pričakuje odgovor ameriške vlade ter se je odpovedal vsem drugim povabilom izven mesta, tako, da bo vedno na razpolago Lansingu, če bi se ta hotel posvetovati z njim.

Samomor bolnika.

Washington, D. C., 7. febr. — Gospa Annie M. Boillin, 50-letna bolnica iz Nashville, Tenn., je skočila iz petega nadstropja bolnišnice ter je bila na mestu mrtva. Baje je bila zelo melanholična in otožna.

Rusi in Nemci.

Berlin, Nemčija, 7. februarja. — Z vzhodne fronte poročajo, da so odbili Nemci močne ruske napade in pognali sovražnika z velikimi izgubami v beg. Južno od Videja so vjeli Nemci neki ruski zrakoplov, ki je bil izgubil smer in je moral pristati.

Nemško vojno ministrstvo naznanja nadalje, da se na Balkanu ni ničesar posebnega pripetilo.

Postaje za zrakoplove.

Petrograd, Rusija, 7. februarja. — Nemci bodo zgradili v neposredni bližini ruske fronte postaje za svoje Zeppeline. V Lidi, južno od Vilne, zidajo postajo.

Čudna kazen.

London, Anglija, 7. februarja. — Reuterjev dopisnik javlja iz Petrograda, da je naložila nemška vlada upravi mesta Vilne 75,000 mark kazni, češ, da je bil požar, ki je izbruhnil pred kratkim v mestu, podtaknjen.

Kitajski ustaši.

Peking, Kitajsko, 7. februarja. — Vladne čete so zavzele mesto Piukčau, severno od Siufu. V kratkem se bo vršila odločilna bitka med ustaši in redno armado. Vlada je prepričana, da bo kmalu zatrla revolucionarno gibanje. Če bi hoteli ustaši res kaj doseči, bi morali biti malo bolj organizirani.

Požar.

North Adams, Mass., 7. februarja. — V trgovskem delu mesta je izbruhnil požar, ki je povzročil za 75 tisoč dolarjev škode.

Križarka pred Galipolisom.

Carigrad, Turčija, 7. februarja. — Pred Dardanelami se neprestano pojavljajo zavezniške križarke in aeroplani, ki obstreljujejo turške postojanke. V petek sta obstreljevali dve križarki Teke Burnu in Sed-el-Bahr. Ko sta oddali kakih trideset strelov, sta se umaknili.

Položaj v Kavkazu.

Carigrad, Turčija, 7. februarja. — V Kavkazu so odbili Turki vse sovražniške napade. Na fronti pri Iraku je položaj neizpremenjen.

Ogrsko posojilo.

Berlin, Nemčija, 7. februarja. — Glavno mesto Ogrske, Budimpešta, je najelo 22,000,000 kron posojila; s tem denarjem bo pokrilo stroške, ki jih je imelo mnoje mesece.

Zapadna fronta.

Vroči artilerijski boji v Artois. — Nemci obstreljujejo Loos. — Francoski general umrl.

Paris, Francija, 7. februarja. — Francosko vojno ministrstvo naznanja:

V Belgiji je naša artilerija uspešno obstreljevala nemške utrdbe pri Vauben. Strašna artilerijska bitka, ki se bije v Artois, še ni končana. Če bo šlo tako naprej, kakor gre zdaj, bo končna zmaga brezdvomno na naši strani. Na ostali fronti se ni razen manjših artilerijskih spopadov ničesar posebnega pripetilo.

London, Anglija, 7. februarja. Poročilo, ki je bilo danes izdano, se glasi:

Pri Loosu obstreljujemo sovražne strelne jarke. Dozdaj smo jih že veliko uničili in pognali sovražnika na več mestih nazaj.

Pariz, Francija, 7. februarja. — Danes je umrl po dolgem bolehanju general Nikolaj Viktor Delmotte. Pokojni se je posebno odlikoval v bitki pri Charleroi.

Nemci nameravajo začeti v kratkem z veliko ofenzivo, ki se jim bo najbrže ravno tako obnesla kakor so se jim dosedanje.

1,429,171 vojnih ujetnikov v Nemčiji.

Berlin, Nemčija, 7. februarja. — Prekmorska časnikarska agencija poroča, da se nahaja do sedaj v Nemčiji 1,429,171 vojnih ujetnikov, ne vštevši onih, ki so jih Nemci pustili v Avstriji.

Poleg tega so Nemci zaplenili 9700 topov, 7700 vojaških vozov in 3000 strojnih pušk. V tem številu niso všteti oni topovi, ki so jih uničili na bojišču, in oni, ki so jih Nemci takoj uporabili proti nasprotnikom.

Število pušk, ki so še vedno dobre za uporabo, znaša 1,300,000.

Četrt miljona za hišo.

Ebensburg, Pa., 7. februarja. — Danes bodo začeli graditi tukaj novo hišo za jeklarskega magnata Charles M. Schwaba, predsednika Bethlehem Steel Company. Schwab namerava nasaditi krog svojega poslopja najlepše vrtove v deželi. Tudi bo potrošil na tisoče dolarjev za izboljšanje cest in potov krog svojega posestva. Nova zgradba ga postala $250,000.

Podmorski čolni.

V sedanji vojni igrajo eno najvažnejših ulog podmorski čolni. — Kdo jih je iznašel?

Velike križarke in druge velike bojne ladje nimajo v sedanji vojni tako velikega pomena kot se je začetkoma mislilo. Glavno ulogo v pomorskih bitkah igra sedaj podmorski čoln. Če bi ne imeli Nemci svojih podmorskih čolnov, bi bili Angleži že kdaj popolnoma zablokirali vso nemško obal. Podmorski čoln je tako zgrajen, da se lahko potopi in da lahko ostane več ur pod vodo. Iz vode gleda le takozvani periskop skozi katerega je poveljujočemu častniku mogoče opazovati, če se bliža kaka sovražna bojna ladja. Podmorski čoln je bil iznašel približno pred dvajsetimi leti neki Irec, Holland po imenu, ki je delal ž njim prve poskuse v newyorškem pristanišču. Vojaški strokovnjaki so zmigavali z rameni in večkrat izjavili, da ne bo nič iz cele stvari. Iznajdbo so slednjič tako izpopolnili, da igra sedaj podmorski čoln pri mornarici vsake države eno prvih ulog. Natančen popis podmorskega čolna najdete v letošnjem Slovensko-Ameriškem Koledarju.

Razen tega obsega še veliko lepih povesti, zanimivih člankov, krasnih slik, itd. Da je Koledar v resnici nekaj izvrstnega, je razvidno iz tega, ker smo ga v dveh mesecih popolnoma razprodali in smo sedaj priredili že drugi natis. Rojaki, če ga hočete imeti, ga naročite takoj! Stane s poštnino vred samo 35 centov.

Naroča se pri:

SLOVENIC PUBLISHING CO.,
82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Aretiran zapeljivec.

Obtoženca so aretirali, ko je imel pri sebi troje mladih deklet. — Razna druga odkritja.

Včeraj so aretirali v Bronxu 24-letnega Ruberta Kalista in ga zaprli, ne da bi mu pustili položiti varščino. Ko so vdrli detektivi v njegovo krasno opremljeno stanovanje, so našli pri njem tri štirinajstletne deklice: Elizo Lofftedt, Julijo Berg in Harryet Avery. — Policiji ga je naznanila Helena Webber, sestra Elize Lofftedt. Prva deklica je sedela pri klavirju, druga je igrala gosli, tretja je pa telovadila. Po celem stanovanju je bilo razobešenih vse polno slik mladih deklet, ki so bile vse v Evinem kostumu.

Pri Kalistu sta stanovala tudi dva Italijana in dva Grka, ki sta mu vabila dekleta na dom. Policija je zdaj prepričana, da bo dognala kam je zadnji čas izginilo toliko šolskih deklet.

Obtoženec se izgovarja, da so hodila dekleta prostovoljno k njemu in da jim ni storil ničesar slabega.

Chikaškega zdravnika ne bodo preganjali.

Chicago, Ill., 7. februarja. — Državni zdravstveni svet ne bo zasledoval sodnijsko zdravnika Dr. Harry J. Haiseldena, ki ni bil hotel operirati pohabljenega novorojenca gospe Bollinger.

Na tajni seji tega zdravstvenega sveta se je določilo, da ni bil Haiselden pri onem slučaju izvršujoči, temveč le svetujoči zdravnik in da ga iz tega vzroka ne bodo preganjali sodnijskim potom.

Mlad ropar.

East Orange, N. J., 7. febr. — V hiši nekega trgovca so ujeli 15-letnega fanta Williama Groves, ki je priznal, da je ulomil tudi v več drugih hišah v Bloomfieldu in v East Orange.

Dva mrtva v plamenih.

Portland, Me., 7. februarja. — V nekem tukajšnjem skladišču je danes izbruhnil požar. Ognjegasci so našli v drugem nadstropju Ernestra Gove in njegovo soprogo mrtva. Požar je bil izbruhnil tedaj, ko sta spala in se je razširil, predno sta se zamogla rešiti.

Ruska duma.

Petrograd, Rusija, 7. februarja. Nek carski ukaz določa 9. februar kot dan za zopetno zasedanje ruske dume in državnega zbora.

Pozor pošiljatelji denarja!

Tekom vojne smo odposlali hranilnicam, posojilnicam ter posameznim osebam na KRANJSKO, ŠTAJERSKO, ISTRIJO, KOROŠKO, HRVATSKO, in druge kraje v AVSTRO-OGRSKI blizo 7 milijonov kron. Vse te pošiljatve so dospele v roke prejemnikov, ne tako hitro kakor prej v mirnem času, toda zanesljivo. Od tukaj se vojakom ne more denarja pošiljati, ker jih vedno prestavljajo, lahko pa se pošlje sorodnikom ali znancem, ki ga od tam pošiljejo vojaku, ako vedo za njegov naslov.

Denar nam pošljite po "Domestic Postal Money Order" ter priložite Vaš natančen naslov in naslov osebe, kateri se ima izplačati.

Cene:

K	$	K	$
5....	.90	120	16 80
10....	1.60	130	18.20
15....	2.30	140	19.60
20....	3.00	150	21.00
25....	3.70	160	22.40
30....	4.40	170	23.80
35....	5.10	180	25.20
40....	5.80	190	26.60
45....	6.50	200	28.00
50....	7.20	250	35.00
55....	7.85	300	42.00
60....	8.55	350	49.00
65....	9.25	400	56.00
70....	9.95	450	63.00
75....	10.65	500	70.00
80....	11.35	600	84.00
85....	12.05	700	98.00
90....	12.75	800	112.00
100....	14.00	900	126.00
110....	15.40	1000 ..	139.00

Ker se cene sedaj pogosto spreminjajo, naj rojaki vedno gledajo na naš oglas.

TVRDKA FRANK SAKSER,
82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Papen in njegova pisma.

NA ANGLEŠKEM SO OBJAVILI NOVA RAZKRITJA IZ LISTIN BIVŠEGA NEMŠKEGA VOJAŠKEGA ATAŠEJA V WASHINGTONU, PL. PAPNA. — NEKI NEMEC HATZFELD JE IMENOVAL AMERIKANCE IDIJOTE. — DOBESEDNI PREVODI PISEM IN BANČNIH KNJIŽIC IN FOTOGRAFIČNI POSNETKI. — KITCHENER BO BAJE ODSTOPIL.

London, Anglija, 7. februarja. — V neki parlamentarni izjavi, ki je bila izdana nocoj, se nahajajo še nadaljne važne podrobnosti iz korespondence, ki so jo Angleži zaplenili bivšemu nemškemu atašeju za Združene države, pl. Papnu, ko se je vračal domov v Nemčijo s svojega mesta, s katerega je bil odpoklican.

V tej izjavi se nahajajo dobesedni prevodi vseh listi in pisem in bančnih knjižic, ki so že enkrat dokazale, da je bil pl. Papen res nekak vodja in finančnik vseh nemških zarot v Združenih državah. Bančne knjižice so poleg tega tudi fotografirane, da je vsak dvom izključen.

Posebno važno dejstvo, ki ga je ta zaplenjena korespondenca nemškega atašeja razkrila, je, da je bil nemški admiral pl. Hintze, nemški poslanik za Mehiko, za mednarodno posredovanje v Mehiki spomladi leta 1914. Stotnik Boy-Ed, bivši nemški mornariški atašej v Washingtonu, pa je pisal Papnu ter je ostro nasprotoval nazorom admirala Hintzeja ter je zagovarjal generala in provizoričnega predsednika v Mehiki, Huerto.

Dalje so razkrila pisma tudi dejstvo, da je pisal polkovnik Herwarth, član nemškega štaba, da je ameriški vojaški atašej v Berlinu, major Langhorne, ki je zapustil Nemčijo začetkom leta 1915., nesel važna pisma iz Nemčije na razne nemške uradnike v Združenih državah.

V nekem pismu, ki ga je pisal amerikanski vojni časnikarski dopisnik v Berlinu Edward Lyell Fox, je bila izražena ostra kritika proti ameriškem poslaniku v Berlinu, J. W. Gerardu. Neki Hatzfeld, ki stanuje v New Yorku, pa je pisal o "idijotstvu in neumnosti Amerikancev".

George Sylvester Viereck, urednik in lastnik nemškega propagandističnega tednika "Fatherland", ki je pisan v angleškem jeziku in izhaja v New Yorku, pa je pisal v tem smislu, da se sramuje svoje domovine (Amerike, ker je ameriški državljan).

Druga dejstva, ki so jih odkrili Angleži v Papnovih pismih, pa jasno dokazujejo, da so imeli nemški državni in vojaški zastopniki v Združenih državah povsod svoje prste vmes, kjer je bilo treba kakih spletk, ki bi bile koristne nemški državi. Hoteli so tudi uplivati na Amerikance, ki so jih imenovali idijotske in bedaste, češ, da z njimi lahko narede, kakor hočejo in jih pridobe za svoje razne namene.

London, Anglija, 8. februarja. — Sodeč po včeraj objavljenih uradnih naznanilih, ki dokazujejo veliko odgovornost nekaterih višjih angleških vladnih uradnikov glede vodstva vojne, se bodo kmalu zgodile velike izpremembe v angleškem kabinetu, posebno pa pričakujejo, da bo odstopil kot vojni tajnik Lord Kitchener.

Neka dvorna okrožnica naznanja, da je sprejel angleški kralj George več ministrov v avdience, med njimi ministrskega predsednika Asquitha, ki je obenem tudi predsednik kraljevskega obrambnega odbora. Tudi lord Kitchener se je pred nekaj dnevi dolgo posvetoval s kraljem.

Če bo odstopil Kitchener s svojega dosedanjega mesta, kakor pričakujejo, bo prevzel baje neko drugo odgovorno mesto kje drugje.

Poskušen samomor.

Včeraj so prepeljaali v neko newyorško bolnišnico devetnajstletno telefonistinjo Mamie Cunnigham ker se je poskušala zastrupiti. Ko so ji zdravniki izprali želodec, se je boljše počutila. Rekla je, da si je hotela zato vzeti življenje, ker nima že več tednov nobenega dela.

Železnica v Alaski.

Seward, Alaska, 7. februarja. Danes je naznanil poročnik Frederik Mears, član inženerske komisije v Alaski, da bo kmalu rabil tisoč delavcev pri gradnji vladne železnice v Alaski, ki bo segala do premogovnih polj pri Matanuski.

Poštarji, ki po onih krajih prenašajo pošto, so pripovedovali, da je bilo 71 stopinj mraza in da vsled tega niso mogli uporabljati konj, temveč so morali upregati v male sani severne pse.

POZOR, ROJAKI!

Rojakom naznanjamo, da imamo v zalogi še kakih 1500 stenskih Koledarjev. Kdor ga še ni dobil, oziroma, kdor hoče imeti še enega, naj nam to na dopisnici sporoči. Dosedaj smo razposlali že štirinajsttisoč stenskih Koledarjev!

Upravništvo "Glas Naroda".

Javen pogreb v Parizu za Zeppelinove žrtve.

Pariz, Francija, 7. februarja. — Za žrtve, ki so našle smrt vsled nemškega zrakoplova dne 31. januarja, se bo vršil javen pogreb z vsemi vojaškimi častmi in ceremonijami. Pogreba se bo udeležilo mnogo uglednih državnih uradnikov in senatorjev in poslancev. — Krste s trupli žrtev bodo ležale na artilerijskih vozilih, ki bodo okrašeni s cvetjem in zastavami. Vlada je dovolila za pokop nesrečnih žrtev poseben prostor.

Nesreča.

Petrograd, Rusija, 7. februarja. V bližini Vitebska se je danes zadel ekspresni vlak v tovornega. — Smrtno se je ponesrečilo šestnajst oseb, 12 jih je bilo pa smrtnonevarno ranjenih.

Briand.

Pariz, Francija, 7. februarja. — Francoski min. predsednik, Briand, namerava odpotovati v sredo v Rim.

ROJAKI POZOR!

Ker nam letos nikakor ni mogoče dobiti PRATIK iz staregа kraja, opozarjamo vse cenjene rojake in rojakinje, da naj pridno naročajo naš Koledar.

"GLAS NARODA"

(Slovenic Daily.)

Owned and published by the SLOVENIC PUBLISHING CO. (a corporation.)

FRANK SAKSER, President.
LOUIS BENEDIK, Treasurer.

Place of Business of the corporation and addresses of above officers: 82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

Za celo leto velja list za Ameriko in Canado.....$3.00
" pol leta 1.50
" celo leto za mesto New York.. 4.00
" pol leta za mesto New York.. 2.00
" Evropo za vse leto 4.50
" " " pol leta..... 2.55
" " " četrtleta..... 1.70

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan izvzemši nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA"
("Voice of the People")
Issued every day except Sundays and Holidays.
Subscription yearly $3.00.

Advertisement on agreement.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo.
Denar naj se blagovoli pošiljati po Money Order.
Pri spremembi kraja naročnikov prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

Dopisom in pošiljatvam naredite ta naslov:
"GLAS NARODA"
82 Cortlandt St., New York City

Telefon 4687 Cortlandt.

AMERICAN ASSOCIATION OF FOREIGN LANGUAGE NEWSPAPERS MEMBERSHIP LABEL

Zagrizen nasprotnik cesarstva.

Dr. Karl Liebknecht, po svoji odločnosti svetovnoznanj nemški socijalistični poslanec in voditelj, se je zopet zelo zameril svojim političnim tovarišem. Ta skrajni radikalec nemškega socijalizma je bil že ponovno zavrnjen, grajan in zavržen od svoje stranke, zdaj pa, če so poročila resnična, je bil celo izgnan z glasovanjem iz srede socijalističnih poslancev v nemškem Reichstagu ali državnem zboru.

Leta 1907. je bil dr. Karl Liebknecht preganjan v Lipskem tèr obtožen veleizdaje. Že takrat je bil znan kot oster in hud nasprotnik vlade in načelnik protivladnega gibanja. Obtožen je bil takrat radi neke protimilitarističnе brošure, ki jo je spisal. Poleg tega so ga preganjali tudi radi tega, ker se je bojeval za odstranjenje monarhije in ustanovitev demokratične vlade v "njeni najskrajnejši obliki". Že tedaj je imel dr. Liebknecht hude nasprotnike povsod in je bil obsojen na osemnajst mesecev ječe v vojaških zaporih.

Leta 1912. je dr. Liebknecht napadal pruske in hesijske oblasti, ker so dovolile, da je obiskal ruski car Nemčijo ter je rekel, da je ruski car "zastopnik barbarskega tiranstva" in še druge priimke mu je dal. Še istega leta je zopet prišel v nemški Reichstag.

Leta 1913. je začel dr. Liebknecht hudo gonjo proti nekaterim, ki so kovali lastni dobiček iz oboroževanja Nemčije. Po dolgem in vstrajnem boju je razkrinkal mnogo sleparjev in dosegel, da so bili obsojeni in zaprti mnogi javni uradniki in armadni častniki radi podkupovanja in sprejemanja podkupnine.

Začetkom leta 1914. je zopet presenetil Nemčijo in vso javnost z novimi obdolžitvami, ker je trdil, da se pečajo nekateri s prodajanjem plemiških naslovov ter da uganjajo razne sleparije. Ko pa se je začela vojna, je bil edino njegov glas v nemškem državnem zboru, ki je bil proti vojnemu posojilu.

Ker se je nemška vlada bala, da bi v tako kritičnem času, ko je bilo sploh vse ljudstvo skrajno razburjeno in je bila vsa javnost zelo napeta, začela zasledovati Liebknechta radi veleizdaje, je poskušala, da se ga iznebi na drug način. Da izdere trn iz svoje kože, je poklicala neustrašenega vladnega nasprotnika v armado. Kljub temu pa se mu je še posrečilo, da je objavil v pretečenem letu svoje mnenje in nazore o sedanji vojni, ki z nemške strani ni obrambna vojna, temveč napadalna in posledica delovanja in skrivnih manipulacij nemških kapitalistov. Nemškemu kanclerju Bethmann-Hollwegu je nasprotoval na vse mogoče načine, ki jih je iznašla njegova bistroumnost.

Vse delovanje tega zmožnega moža do sedaj je pokazalo, da se nikdar, niti v najhujših časih, ni odtujil načelom, za katera je vedno žrtvoval svoje zmožnosti. Ko so ga celo njegovi lastni tovariši v stranki vrgli iz svoje družbe, ni odnehal in se ni bal ljubovati nikomur.

Ko bi bilo več takih značajnih in odločnih boriteljev za pravice srednjih in nižjih slojev, ki jim vojna nikdar ne prinese dobička, temveč le žalost in nesrečo, tedaj bi ne mogli kapitalisti in imperijalisti razvijati svojih sil in gojiti militarizem, ki vedno pripelje do vojne. Tudi Francozi so imeli pred vojno takega vnetega zagovornika miru, namreč poslanca Jaureja, ki ga je takoj začetkom vojne ustrelil nek blazen fanatik. Tudi on se je kakor Liebknecht boril proti vojni in proti vojnim posojilom.

Morda bo zadušila nemška vlada Liebknechta, njegovi lastni drugovi naj ga zavržejo, toda — kaj pa z drugimi upornimi ljudmi, ki so v manj očividnih in izpostavljenih razmerah in okoliščinah in ki jih je vendar dosti tudi v Nemčiji in povsod drugod? Če bodo njega zatrli, ali bo še naprej gorela plamenica in širila nauke miru, ki jih je učil Liebknecht?

Mnogo upanja je, toda nihče ne ve zagotovo prorokovati.

Dopisi.

New York, N. Y. — Kot se je že poročalo, priredi Slovensko Samostojno Bolniško podporno Društvo za Greater New York in okolico, Ink., **v soboto 26. februarja** t. l. **plesno veselico** (Ball) v Beethoven Hall, 210 5. ulica blizu 3. Ave. v New Yorku. Pričetek veselice točno ob 8. uri zvečer. Svirala bode izvrstna godba na lok. Pri tej priložnosti bode izžrebanih krasen dobitek, katerega bo gotovo vesel oni, ki ga bo dobil. Za postrežbo se bo tudi dobro poskrbelo, tako da bo vsak posameznik popolnoma zadovoljen. Obžalovanja vredno je pa dejstvo, da priredi baje ravno na isti dan tudi tukajšnje društvo "Orel" veselico, o kateri pa nismo sprejeli nikakoršnega obvestila. Prvotno smo nameravali to prireditev nedejstviti dne 4. marca. Ker smo pa bili še pravočasno (na dan seje, dne 22. januarja) obveščeni, da priredi društvo sv. Frančiška na isti dan svojo letno veselico, se je enoglasno sklenilo, isto preložiti na zgoraj imenovani dan. Ker smo si torej zagotovili dvorano za 26. februarja, se bo torej tudi vršila isti dan naša veselica. Slavno slovensko občinstvo iz Greater New Yorka, ki nam je bilo pri vseh dosedanjih prireditvah zelo naklonjeno ter nam vedno pripomoglo do zaželjenega uspeha, tem potom najuljudnejše vabimo, da se naše prireditve v obilem številu udeleži, za kar se že v naprej zahvaljujemo. Torej na svidenje dne 26. februarja v Beethoven Hall, 210 5. ulica blizu 3. Ave. v New Yorku. — Odbor S. S. B. P. D. za Gr. N. Y. in okolico, Ink.

Berwick, Pa. — Z delom gre še precej dobro, pa je kljub temu še veliko takih, ki doma pri peči čakajo, kdaj se jih bodo usmilili delodajalci. Zimo imamo milo, brez snega. Ker je nam bila cerkev pogorela do tal, smo začeli zidati novo, ki bo kmalu dogotovljena. V tukajšnjem mestu so zopet "suhi" zmagali; vsi smo radovedni, kako bo zanaprej z mokroto. Pred kratkim je obdarila gospa Štorklja Kočevarjevo rodbino s krepko deklico. Na botrini smo se prav dobro imeli. Pozdrav! — F. Breceln ik.

Chicago, Ill. — Pred kratkim je napravila tukaj prva Slovenka skušnjo za učiteljico. Ta naša pridna rojakinja je Miss Emilija Keber. Čeravno je bila najmlajša izmed vseh kandidatinj, je napravila izpit z najboljšim uspehom. Rojena je bila v Chicagi in je sedaj stara osemnajst let. Čestitamo! — J. S.

Franklin, Kansas. — Dela se še precej dobro, plača je pa bolj sredna. Pred kratkim je umrl družini Karlingerjevi trinajstletni sin. Naše sožalje. Ta predpust je bilo tukaj že dvoje ženitovanj. Poročil se je Anton Pristovec z Marijo Jermen in Anton Kravanja s Frančiško Folkar. Na ženitovanju smo se prav dobro imeli. Mladina je najbolj hvaležna Matiju Šetini, Johnu Šklamba in Franku Verholcu, ker so svirali krasne komade za ples. Novoporočencem želimo obilo sreče. Pozdrav! — Frank Leskovic.

V ruskem Turkestanu.

Spisal dr. Ivan Knific.

V.

V ORENBURGU.

Gore so se odmaknile, ravnina se je razširila, griči so se znižali. V daljavi se pokaže Orenburg, veliko gubernsko mesto (krog 100,000 prebivalcev). Iz daljave ugledamo mnogo zidovja, več ruskih cerkva in tatarskih minaretov. Tudi nekaj drevja raste v mestu in zunaj mesta. Po širokem nasipu nas pripelje vlak v dolgem loku do kamnitega kolodvora v zapadnem predmestju. ("Predmestje" Rusi nazivljejo in pišejo "forštat"!) Do nedavnega časa se je tukaj končavala "orenburška" železnica; leta 1905. so šele odprli progo Orenburg—Taškent; vozi po nerodovitni "Kirgiški stepi", ki je bolj podobna puščavi nego stepi (Ko je leta 1893. znani Sven Hedin potoval na Pamir in v Tibet, si je v Orenburgu kupil težak voz "tarantas". 2080 kilometrov daleč — od Ljubljane do Petrograda! — se je 19 dni pa noči neprenehoma vozil do Taškenta, deloma po skalnatih in peščenih puščavskih potih, deloma po razmehčanih in blatnih cestah v obljudenih pokrajinah. Ker tarantas nima ne sedežev, ne prožnih peres, si je ob dolgi vožnji pošteno pretresel kosti. 96-krat je zmenjal konje na poštnih postajah; vozilo ga je — izmenoma seveda — 111 voznikov, 317 konj in 21 velblodov. Ker je potoval pozimi, so ga zalezovali snežni viharji, toplomer pa mu je kazal temperature pod ledališčem. Dandanašnji pridemo iz Orenburga do Taškenta z navadnim "pasažirskem" vlakom v dveh dneh in pol ter uživamo vse udobnosti, ki jih nudi železnica. — Orenburg je popisal Sven Hedin z dvema stavkoma: "V mestu je malo zanimivega. Kraj mesta pa opazujemo pristnoazijske prizore; kajti tamkaj imajo Tatari in Kirgizi svoja sejmišča na prostem ali pa v nizkih lesenih stajah.")

Rad bi bil spravil prtljago v garderobo, ki je ni bilo nikjer. Moj znanec mi svetuje, naj zanesem svoje stvari v čakalnico, ki jo rabijo tudi kot restavracijo; brez skrbi naj bom: nihče mi jih ne izmakne. Ubogal sem ga. In res, zvečer ni manjkalo nobenega kosa; v elegantni obednici ob steni je na kovčegu počival svršnik, poleg njega je pa stal dežnik s turistovsko palico. Nezaslišano: v teh divjih krajih, med neizobraženimi rodovi je zasebna lastnina tako varna — morebiti še bolj kot po "kulturnih" deželah!

Prvo, kar sem si zapisal o mestu, je bila opazka: "V Orenburgu ni tramvaja." To se mi je zdelo čudno, ker je mesto zelo razsežno in ima mnogo prometa. Po sila široki ulici, ki je pa jako slabo tlakana, sem korakal v ono smer, kamor je šlo največ kočij in ljudi, odkoder je blestela zlata kupola visoke cerkve. Prahu po ulicah je na debelo; za kočijami se kade gosti oblaki. "Vokzal" je prav lepa stavba, hišice v kolodvorski ulici prav slabe. Ponekod ima cesta večje kotline; ob deževnem vremenu stoje v njih luže z globokim blatom, pozimi pa so tamkaj drsališča mestne otročadi. Plotovi kraj ceste so leseni, ograje vegaste.

Dospel sem v čednejše ulice. Ustavil sem se pred krasno novo stavbo, pravoslavno katedralo, zgrajeno v bizantinskem slogu z okroglimi, nizkimi stolpiči. Stoji v večjem parku. Odznotraj si je nisem ogledal, ker je bila zaprta. Orenburg je jako razsežna "eparhija" (škofija). V mestu je 35 pravoslavnih cerkva in mošej. V neki stranski ulici sem zagledal katoliško cerkvico; vrhu pročelja se je svetil preprost križ z enim poprečnim drogom, medtem ko se po pravoslavnih cerkvah in stolpih bleste križi s tremi poprečnimi drogi, izmed katerih stojita zgornja dva vodoravno, spodnji pa poševno: znak ruskega pravoslavja. Po preprostem križu vrhu stolpa že oddaleč spoznamo katoliške in luteranske cerkve. V mestu je tudi luteranska cerkev; kajti v okolici Orenburga biva nekaj nemških kolonistov, ki so se preselili semkaj iz južne Rusije in od Volge.

Nekaj orenburških ulic je prav lepih. Tam stoje moderni hoteli, kakor Centralnaja in Amerikanskaja gostinnica, par vladnih palač in vojašnic, novozgrajene srednje in ljudske šole, bogoslovnica, gledišče, majhen muzej ter več bogatih trgovin. V tej dalji me je spominjala na dom reklamna tabla — Singerjevih šivalnih strojev. Ista podoba, ki so jo razobesili po naših mestih, visi tudi v Orenburgu na javnih trgih, z malim razločkom, da je v Rusiji čez sliko narisana črka Z (v cirilici), pri nas pa veliki S. Malenkost sicer, toda potnik se nehote spomni na dom.

Ko stopam zamišljen po ulici, srečam vojaka stražnika. Ta se naenkrat ustavi, se obrne k meni, pa reče: "Čemu hodite po tej strani?" Kaj takeg ase mi še ni pripetilo; odvrnem ne kaj prijazno: "Dlja čevo njet?" (Zakaj ne?) Vojak pa mirno razloži: "Zdjes krjepost." (Tu je trdnjava.) Slučajno sem vedel, da pomeni "krjepost" trdnjavo, da je torej vojak v pravu. Izgovoril sem se: "Ja inostranec" (jaz sem tujec), in se umaknil. Poslopje od mestne strani ni bilo podobno trdnjavi, marveč samo vojašnici; videlo se je dvoje ali troje hiš z močnim obokanim vhodom in par stolpov z linami. Iznad srednje zgradbe je plapolala ruska državna zastava: belo-modro-rdeča. Ta prapor me je spominjal na ožjo domovino, kajti sestavljen je iz istih barv in v isti razporedbi kot kranjska deželna zastava!

Orenburg so ustanovili l. 1735. više gori, kjer se rečica Or izliva v reko Ural, — odtod tudi ime: "grad ob Oru", — leta 1743. pa semkaj premestili, da bi branili rusko mejo pred vpadi roparskih Kirgizov in drugih nadležnih mongolskih rodov. Svojčas je bilo mesto močna trdnjava; sedanje utrdbe so pač neznatne. V mestu in okolici so naselili tudi mnogo Kozakov (Rus izgovori Kazak), ki so se razmnožili pred Uralom in so znani kot orenburški Kazaki.

Poleg mestnega središča se razteza velik štirioglat prostor: sejmišče (gostinij dvor), kamor se pride skozi visoka obokana vrata. To je bazar po azijskem vzoreu. Vse polno tržnic stoji po velikanskih dvoriščih in tudi v obstranskih poslopjih so same prodajalne. Ob semanjih dneh vlada tod velika gneča; že ob navadnih dopoldnevih se nabere mnogo občinstva. Prodaja se tu na majhnem prostoru, kar je pri nas raztreseno po vsem mestu, od najpreprostejših malovrednih predmetov do dragocenih preprog iz Turkestana, Buhare ali celo s Kitajskega. Tukajšnja znamenitost so "orenburški robci", tkani iz najfinejše kozje dlake, ki so tako tenki, da se največji robec more potegniti skozi navaden prstan. So pa silno dragi; pišejo, da stane kvadratni meter 25 do 75 rubljev!

Mestne zgradbe ne nudijo torej nikakih posebnosti; zanimavejši so ljudje, ki bivajo tod.

Da nisem več v pravi Evropi, so me spominjale dvogrbaste kamele, ki se jih mnogo vidi po ulicah mesta. Rjavke naznanjajo, da smo blizu puščave; saj se nedaleč na jugu pričenja Kirgiška stepa. Večinoma prenašajo visoke tovore. Videl sem pa v Orenburgu, česar nisem videl v Afriki: kamele vprezajo tudi v tovorne vozove. Smešen prizor: visoka žival v jarmu stoji med ojnicami in vleče za seboj nizek voz! Da z velblodi v Egiptu orjejo, da kamela ob drogu vrti kolo in dviga vodo iz vodnjaka, se nam zdi nekaj navadnega; da pa velblod mesto konja vleče koleselj ali težki tarantas, se vidi v Orenburgu skoraj v vsaki ulici.

Poleg puščavske živali pa stopa Kirgiz. Kirgizi pripadajo turškotatarskim rodovom. Srednja velikost, rumenkast, okrogloličen obraz, malo poševno stoječe oči in redka brada nas spominjajo nekaterih značilnih lastnosti mongolskega plemena. Nosijo sivkasto pokrivalo iz klobučevine, priostreno kot stožec, z navzgor privihanimi krajevci. Navadno obuvajo škornje do kolen. Hlače oblačijo volnene in silno široke. Vrhnje telo pokrivajo z dolgo srajco in barvastimi suknjiči. Površnik je krajši nego pri Sartih. Revni možaki se oblačijo zelo preprosto; poleti hodijo bosi, telo pa pokrijejo z belo srajco in belimi hlačami; skoraj bi se komu zdelo, da niso dostojno oblečeni. Ženske nosijo živopisano, kričečo obleko, otroci pa si z edino dolgo srajco pokrivajo svoj život. Po ulicah in po sejmiščih Kirgizi vpijejo kot orientalci sploh.

Orenburg leži na desnem bregu reke Ural, na njeni severni strani. Lesen most vodi čez reko. Ko sem stal ob njem, so se nepregledne množice voz, ljudi in živine valile čez most. Velike črede ovac, dolge vrste velblodov, kirgiški jezdeci na konjih, vse je hitelo čez vodo v obeh smereh. Ustavil sem se pri branjevcu, ki je poleg mosta prodajal sadje in pokalice, da sem si utolažil žejo vročega poletnega dne. Spomnil sem se, da smo se v šoli učili (in isto sem čital v Baedekerju), da tvori reka Ural mejo med Evropo in Azijo. Rečem prodajalcu: "Tam uže Azija!" — "Njet, Azija ješčo daljoko!" me zavrne preprosti človek, češ: Azija se prične šele daleč tam na jugu! Zopet sem propadel s šolskim zemljepisom.

(Konec prihodnjič.)

POUK V ANGLEŠČINI!

To je gotovo lepa prilika, kakor tudi v korist nam tujcem. Piše se lahko za brezplačna pojasnila na:

Slovensko korespondenčno šolo,
6119 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Slovensko-Amerikanski
KOLEDAR
ZA LETO 1916
Cena mu je
35c.
Dobi se pri:
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY,
82 Cortlandt St., New York.

U zalogi ga imajo tudi nekateri naši zastopniki:

Frank Sakser podružnica 6104 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
Charles Karlinger, 3942 St. Clair Ave. Cleveland, O.
Fr. Leskovic, Box 44, — Franklin, Kans.
Ivan Pajk, 465 Chestnut St., Conemaugh, Pa.
L. Balant, 112 Sterling Ave., Barberton, Ohio.
M. Ogrin, 12 - 10th St., N. Chicago, Ill.
H. Svetlin, 1016 St. Clair Ave., Sheboygan, Wis.
Alois Rudman, 737 Holmes Ave., Indianapolis, Ind
M. Klarich, 832 E. Ohio St., Pittsburgh, Pa.
M. Perušek, Ely, Minn. in več drugih naših zastopnikov po drugih naselbinah.
Fr. Cherne, 9534 Ewing Ave., So. Chicago, Ill.
Rok Firm, Frontenac, Kansas.
Jakob Petrič, Chisholm, Minn.
Frank Gabrenja, Johnstown, Penna.
Louis Vesel, Gilbert, — Minn.
Mat. Kamp, La Salle, Ill.
Frank Skok, 438 - 52 Ave West Allis, Wis.

†

NAZNANILO IN ZAHVALA.

Dne 31. januarja zjutraj je po mučni bolezni zapustila svojega soproga in sina blaga gospa

ANA HOČEVAR.

Pogreb se je vršil dne 3. februarja zjutraj in udeležilo se ga je lepo število prijateljev in znancev.

V imenu ranjke se najiskreneje zahvaljujem vsem, ki so jo obiskali in spremili k večnemu počitku ter ji položili lepe vence v zadnji spomin. Hvala tudi Rev. Černetu za njegovo požrtvovalnost. Bog plačaj vsem!

Avgust Hočevar,
žalujoči soprog.

Sheboygan, Wis.

[redacted]

[redacted]

†

NAZNANILO IN ZAHVALA.

Tužnim srcem naznanjam vsem sorodnikom, znancem in prijateljem, da nam je umrl brat

FRANK LESAR

po kratki in mučni bolezni v 24. letu svoje starosti.

Zahvaljujemo se vsem tistim, ki so ga obiskali na mrtvaškem odru, kakor tudi vsem onim, ki so ga spremili k večnemu počitku.

Tukaj zapušča žalujoče brate: Janeza, Jožefa, Jakoba, Antona in Alojzija, v starem kraju pa očeta, enega brata in eno sestre.

Lahka mu bodi tuja zemljica!

V imenu ostalih žalujočih:
Janez Lesar.

Chisholm, Minn.

[redacted]

LISTNICA UREDNIŠTVA.

J. P. — Vaša pesmica ni za list. Pošljite kaj drugega.

NAZNANILO.

Rojakom širom Amerike naznanjam, da **vežem vsakovrstne knjige in molitvenike.** Izdelujem tudi lepe **škatulje** iz usnja in platna. Cena škatulje iz usnja znotraj žida je $2, iz platna pa $1.60. Za obilo naročil se priporočam.

ALOIS GREGORIN,
2537 Myrtle Ave., Glendale, L. I. N. Y.
(8,11,15,18—2)

Kje se nahaja moj prijatelj JANEZ IHAN? Zadnjič mi je pisal iz Iowe in takrat je omenil, da se bo v kratkem preselil. Ker pa potem ni bilo več glasu od njega, zato ga prosim, da se mi javi, ali pa če kdo ve, naj mi poroča njegov naslov, za kar bom zelo hvaležen. — Walter Flanick, Box 32, Creelman, Sask., Canada. (7-9—2)

Kje je moj prijatelj JOŽEF PETAROS? Doma je iz vasi Boršt na Primorskem. Pred 4. leti sva bila skupaj v Kansas City, Kansas. Prosim ga, da se mi oglasi, ali pa če kdo izmed rojakov ve za njegov naslov, da ga mi naznani, za kar mu bom zelo hvaležen. — John Montanick, Sioux Rapids, Iowa.

Kje je JAKOB JAKŠE, podomače Pekov iz Vertač, fara Semič na Dolenjskem? V Ameriko je prišel pred kakimi 15. leti in je sedaj šele okrog 32 let star. Skoro ves čas je delal po zapadnih državah in največ v Californiji. Njegov znanec iz starega kraja želi izvedeti za njegov naslov, zato prosi, da se oglasi, ali pa če kdo ve za njega, naj pošlje njegov naslov uredništvu "Glas Naroda", 82 Cortlandt St., New York, N. Y. (7-8—2)

CENIK KNJIG

katere ima v zalogi

SLOVENIC PUBLISHING CO.

82 CORTLANDT ST. NEW YORK N. Y

MOLITVENIKI:

Skrbi za dušo, v platno vez.	—.50
Marija Varhinja, v platno vezano	—.50
Marija Varhinja, v usnje vez.	$1.20
Sveta Ura, v usnje vezano	$1.20
Rajski Glasovi, v platno vez.	—.45

POUČNE KNJIGE:

Abecednik slovenski	—.25
Abecednik nemški	—.25
Ahnov nemško-angleški tolmač, vezan	—.50
Angleščina brez učitelja	—.40
Berilo prvo, vezano	—.30
Berilo drugo, vezano	—.40
Cerkvena zgodovina	—.70
Domači zdravnik	—.50
Fizika 1. in 2. del	—.45
Katekizem vez. veliki	—.40
Katekizem vez. mali	—.15
Navodilo za spisovanje raznih pisem	—.80
Nova kuharska knjiga	—.90
Občna zgodovina	$4.00
Pesmarica, nagrobnice	$1.00
Poljedelstvo	—.50
Popolni nauk o čebelarstvu, vezan	$1.00
Postrežba bolnikom	—.20
Sadjereja v pogovorih	—.25
Schimpffov nemško-slovenski slovar	$1.20
Slovensko-angleški in angl.-slov. slovar	$1.50
Slov. angl. in angl. slov. slovar	—.50
Slovenski pravnik	$2.00
Slovenska Slovnica, vez.	$1.20
Spretna kuharica	—.75
Trtna uš in trtoreja	—.40
Umna živinoreja	—.50
Umni kmetovalec	—.50
Veliki slovensko-angleški tolmač	$2.00
Voščilni listi	—.25
Veliki vsevedež	—.40
Zgodba sv. pisma	—.60
Živrovnik, narodne pesmi, 1., 2. in 3. zvezek, vez., po	—.50

ZABAVNE IN RAZNE DRUGE KNJIGE:

Bitka pri Visu	—.30
Bodi svoje sreče kovač	—.30
Božični darovi	—.15
Cerkvica na skali	—.15
Ciganova osveta	—.25
Črni bratje	—.25
Deteljica, življenje treh kranjskih bratov	—.25
Don Kižot	—.20
Doma in na Ptujem	—.25
Erazem Predjamski	—.20
Fabiola	—.35
George Stephenson, oče železnic	—.20
Gočevski katekizem	—.25
Hedvika	—.25
Hildegarda	—.25
Hirlanda	—.25
Hubad, pripovedke, 1. in 2. zvezek po	—.20
Ilustrovani vodnik po Gorenjskem	—.20
Izanami, mala Japonka	—.20
Izdajalec domovine	—.20
Jaromil	—.20
Jeruzalemski romar	—.45
Kaj se je Makaru sanjalo?	—.50
Knez črni Jurij	—.25
Krvna osveta	—.20
Leban, 100 beril	—.20
Malomestne tradicije	—.25
Mesija, 1. in 2. zvezek	—.80
Miklova Zala	—.35
Mirko Poštenjakovič	—.20
Mlinarjev Janez	—.45
Mrtvi gostač	—.25
Muzolino, ropar Kalabrije	—.35
Na jutrovem	—.30
Na različnih potih	—.20
Nedolžnost preganjana in poveličana	—.20
O jetiki	—.15
Odvetniška tarifa	—.30
Pavliha	—.25
Pod Turškim Jarmom	—.25
Pregovori, prilike, reki	—.25
Revolucija na Portugalskem	—.20
Rinaldo Rinaldini	—.35
Roparsko življenje	—.20
Srečolovec	—.20
Strelec	—.20
Sv. Genovefa	—.25
Sv. Notburga	—.25
Titanik	—.30
Trojak, povest	—.50
Turki pred Dunajem	—.35
Vojna na Balkanu, 13. zvez.	$1.35
Zgodovina c. in k. pešpolka št. 17 s slikami	—.50
Zgodba o povišanju	—.30
Zgodovina slov. naroda 5. zvezek	—.40
Zlate jagode, vez.	—.30
Življenja trujeva pot	—.50
Življenje na avstr. dvoru ali Smrt cesarjeviča Rudolfa (Tragedija v Meyerlingu)	—.75

SPILMANOVE POVESTI:

1. zv. Ljubite svoje sovražnike	—.20
2. zv. Maron, krščanski deček	—.25
4. zv. Praški judek	—.20
6. zv. Arumugan, sin indijskega kneza	—.25
9. zv. Kraljičin nečak	—.30
11. zv. Rdeča in bela vrtnica	—.30
12. zv. Korejska brata	—.30
14. zv. Prisega huronskega glavarja	—.30
15. zv. Angelj sužnjev	—.30

TALIJA.
Zbirka gledaliških iger

Pri puščavniku	—.20
Idealna Tašča	—.20

RAZGLEDNICE:

Newyorške s cvetlicami, humoristične, božične, novoletne in velikonočne, komad po	—.03
ducat po	—.25
Z slikami mesta New Yorka po	—.25
Album mesta New Yorka s krasnimi slikami, mali	—.35

ZEMLJEVIDI:

Združenih držav, mali	—.10
veliki	—.25
Balkanskih držav	—.15
Evrope, vezan	—.50
Vojna stenska mapa	$1.50
Zemljevidi: New York, Colorado, Illinois, Kansas, Montana, Ohio, Pennsylvania, Minnesota, Wisconsin, Wyoming in West Virginia in vseh drugih držav po	—.25
Avstro-Ogrske mali	—.10
veliki vezan	—.50
Celi svet	—.25
Velika stenska mapa U. S na drugi strani pa celi svet	$1.50

OPOMBA: Naročilom je priložiti denarno vrednost, bodisi v gotovini, poštni nakaznici, ali poštnih znamkah. Poštnina je pri vseh cenah že vračunana.

Iz dnevnika enoletnega prostovoljca.

Krog 6. ure zjutraj je.... Še nekoliko zaspan stopim iz svoje "vile", ako jo smem tako krstiti. Silen mraz mi buši v obraz.... Kaj to pomeni? Naenkrat tak občuten mraz! Ozrem se naokoli.... Vsa pokrajina je odeta v belo slano... Tedaj se nehote spomnim besed iz neke popevke: "Padla je, padla slanica...."

Torej prva slana v dosedaj topli Galiciji! A nebo je tako kristalnočisto:... solnce — veličastna obla — pogleduje nekam čemerno s svojimi zlatimi prameni izza daljnih gora. Travne bilke pred našimi postojankami biserno svetlikajo. Oj, čarobno-veličasten pogled v daljnji tujini v zgodnje jutro!

Toda zdaj ni časa za sanjarenje ob čudovitem solnčnem iztoku! Da — v mirnih časih smo pač mnogokrat sanjarili v bajnih jutranjih urah, polnih poezije v tivolskih gozdovih! A zdaj —? Hm — Tivoli in Galicija.... kak kontrast! Pa čemu to, sree vznemirjajoče modrovanje?! Zdaj smo vendar v fronti — 500 korakov pred sovražnimi postojankami! Tu je potrebna največja resnost in volja.... pozabiti moraš vse.... vso preteklost.... Torej hajdi na delo!

Po običajni črni kavi posedim še kake pol ure v družbi tovarišev. Teh par sekund potratimo z razgovorom o vojnih dogodkih. Nato s' nažgem cigareto, vzamem lopatico in — hola — veselo na delo!

Popravljam in utrjujem si svoj stan. Ali naj ga opišem? Ne bom izgubil dosti besed!

Sobica — 2 m prostorna — je izkopana v poldrug meter globokem rovu v zemljo. Njeno pročelje tvori iz vrbovih, ob Dnjestru nabranih vej izpletena stena, v sredi z malim okencem. Na levi strani se lesena vratica z nadpisom "Vila Adrija".

Streha kočice je pokrita z deskami, nad njimi pa je pol metra na debelo prsti, ki služi v obram bo šrapnelov, krogel in — vremenskih sprememb. V sredi prstene strehe je mala lina, v njej moja vedna spremljevalka in sedanja ljubica — puška, zvesto zroča proti sovražnim postojankam. Taka je zunanjost moje "vile".

O notranjosti imam malo povedati! Prav priprosta je, sedanjim razmeram primerna! Nasproti vhodu je iz desk narejena in s slamo napolnjena postelja, ob vzglavju lesena mizica s stolom. Taka je moja ljubljena "Vila Adrija". Res težko bi mi bilo v sreu, zapustiti tako priljubljeno in s trudom zgrajeno kočico!

Ker je mrzlo, s tem večjim veseljem izpopolnjujem pomanjkljaje pri svoji vili. Saj je znano gotovo vsakemu da delo ogreje zaspane in otrple ude. Vsakdo, čeprav je bil preje nevajen delu in je nosil bele roke, dela z mrzlično marljivostjo in si ureja svoj stan proti bodočemu mrazu. Nekak molk vlada med nami.... vsak je zatopljen v svoje delo....

Naenkrat začujem sem od sovražne strani tisto značilno brnenje ruskega aeroplana, ki nekako vznemirjajoče deluje na živce. Vsi prenehamo z delom in zremo na sinji obzor....

Sprva ne opazim nič, le polagano brenčanje čujem z zračnih višav. Ko vedno bolj napenjam oči proti omenjeni strani, res opazim daleč tam na obzorju aeroplan. A čigav je.... pluje sicer v smeri proti nam, a s prostim očesom ni možno razločiti....

No — kmalu čujem zamolkli grom naših topov.... Brez dvoma — to je ruski "ptič", kajti že ga obkrožajo beli oblački naših šrapnelov. Toda, zdi se nam, da se ne meni dosti za te bele meglice. Tu pa tam se pokaže tisti beli oblaček prav v bližini ploveca. Kri ti skoro zastane v žilah.... sree burno utripa.... Že misliš, da skoro vidiš, drzni letalec mora, zadet po našem šrapnelu, vsak hip strmoglaviti iz zračnih višin....

"Oj.... zdaj.... zdaj", ti nehote uide in krčevito stiskaš pesti....

A čudo! Kot bi ne čutil nič, kot bi ne videl nič, prepluje kljubovalno tisti beli oblaček in drzno brzi v svojo smer. Plove vedno bližje in bližje.... razločneji so njegovi obrisi.... glasneje brnenje.... A tudi meglice so gostejše in zazdi se ti, da hočejo zakriti neustrašenega letalca tvojim očem.

Sree bije nervozno.... živci se napno.... postaneš nestrpen.... Vsako sekundo pričakuješ smrtonosnega padca aeroplana. Končno vendar letalec uvidi nevarnost. — Polahno se jame dvigati višje in višje, a vedno v nespremenjeni smeri! Nekako izzivalno preleti v nedosegljivih višavah naše postojanke. Še se pokaže kak bel oblaček v njegovi bližini, a brezuspešno.... Letalec plove previsoko! Njegovi obrisi postajajojo polagoma nevidni. Zdi se ti, kot bi plul lahnokrili sokol tam v daljnji višavi. Še zreš za njim in občuduješ njegov polet, a končno izgine v zračnih sferah.... Videli ga nismo več....

"Ah, da ga niso mogli sestreliti", vzdihneš obžalujoče sam pri sebi.

Res — krasno je, gledati drzne polete sovražnih letalcev, kadar jih jame obstreljevati naša vrla, ne utrudljiva artilerija. Mnogo letalcev je že plačalo svoj drzni polet nad naše postojanke s padcem!

Po tej epizodi gremo zopet vsak na svoje delo. Ne mine dobra ura, že se oglasijo daleč tam za gričevjem "ruski pihalniki" — kot jih šaljivo in nekako zaničljivo imenujejo naši vojaki. Očividno streljajo s šrapneli na naša kritja. To je vse delo aeroplana-opazovalca! Šrapnel za šrapnelom pribrenči prek naših postojank.... Vselej pa razpočijo daleč za njimi, nimajo sreče!

V takih slučajih urno poskačemo v svoje 'luknje" kot martinčki, kadar jim preti kaka nevarnost. Tako smo varni pred "sitni mi sršenčki" — šrapnelskimi kroglami.

To žvižganje in sikanje traja le kake pol ure. Nato utihnejo ruski topovi. Morda so bili Rusi prepričanja, da so ugrabili njihovi izstrelki kdove koliko žrtev! A niti en šrapnel ni dosegel svojega namena....

Zanimivo je opazovati ob takih dogodbicah naše vesele fante. Kakar žvižga kak tak "sršen" po zraku, se mnogi niti ne umaknejo v svoja kritja. Ako jih tedaj opoziriš na nevarnost, te prepričevalno zavrnejo: "E, ni se bati 'ruskih sršenov'; ne znajo pikati!"

Tedaj tudi ne manjka vrlo šaljivih opazk naših iznajdljivih vojakov. Naj omenim samo enega — Dolenčevega Janeza! To vam je pravi šaljivec, ki nas ume vedno zabavati. Tudi danes, ko so vršali šrapneli skozi ozračje, se obrne smehljaje k svojemu prijatelju — Gričarjevemu Tonetu:

"Ej, kaj praviš o teh "sršenih", Tone?"

"Mislim, da ne bo hudega, predaleč padajo."

"Hm, jaz tudi menim tako! Vsi so še preveč zaspani, najbrž imajo od zaspanosti vse krmežljive oči!"

"Zato se tako zalete", mu pritrdi Janez.

Seveda sledi prisrčen smeh tej orginalni šali našega Janeza. Imamo ga vsi radi, saj nas vedno zabava bodisi pri delu, bodisi med streljanjem. Često ugane tako, da se nam sree radosti smehlja. Vedno ga vidiš veselega. V njegovi družbi nam je čas vedno kratek, da — še prekratek! V njegovi veseli družbi pozabimo skoro, da smo v vojni! Krstili smo ga za "zadovoljnega Janeza", nakar je seveda vrlo ponosen.

Na tej fronti vlada večinoma mir, kar je za nas zelo ugodno in razveseljivo. Le časih, takole v jutro ali za kosilo nam skuša ruska artilerija voščiti "dober tek". Naši "gromovniki" pa jim nehvaležno odklonijo to prijaznost in jim še "prijaznejše in uspešnejše" odgovarjajo in jim skušajo osoliti njihovo menažo. Tako namreč — meni naš — Janez.

Danes poldne izostane artilerijski dvoboj. Ta slučaj omenim ravno pri kosilu Janezu, ker sem bil prepričan, da bo zopet kako pošteno uganil.

"No, Janez, danes so pa Rusi pozabili na nas, kaj meniš?"

Ravno nese prav poželjivo kos mesa k ustim. Na moje vprašanje ga urno spusti v skodelico in se prihuljeno namuza:

"E, gospod, jaz pa le vem, zakaj so danes tiho! Prinesli so jim najbrže prav imenitno menažo, zato raje jedo in se jim ne ljubi "kašljati" z njihovimi "pihalniki". Da, tako bo, le verujte mi!"

"O, prav rad ti verjamem, Janez! Ti vedno kako uganeš!"

Kaj sem hotel drugega odgovoriti. Njegova priprosta razlaga mi je sicer ugajala, a vendar sem imel svoje pomislike. In ne brez vzroka — kot sem videl pozneje.

Popoldne vlada svečan molk in vsemir na vsej fronti, celo praskетanja pušk ni slišati do — večera....

Skrivnostna hišina pred viharjem.

Približa se večer...., tih jesenski večer.... Tam na zatoku umira solnce.... Čarobna zlatokrvava obla.... Veličasten pogled na njo! Nebo čisto in vedro kot ribje oko... Lahni sever diše preko ravani.... Nad širno stvarstvo je prikrilila tiha in mrtva jesen.... Iz Dnjestra so vstajale lahne meglice.... Svojo belo haljo so sprostirale preko reke in zapuščeno ravnico, ki odseva v večernem zlatu. Nebo pa krvavi daleč naokrog v zlatu zahajočega solnca.... Lep večer... Tih jesenski večer.... Tišina pred nevihto....

Krasen zaton me izvabi iz postojanke. Nepričakovano zamolklo zagromi daleč za nami topovski strel.... Kaj vendar to pomeni? Naša artilerija se oglaša.... Še predno si morem odgovoriti, že me nekdo potrka nalahno po rami.... Ozrem se.... Koga zagledam? Janez stoji za menoj nekam resnega obraza, kar ni njegova navada.

"Čujte gospod, kako naši pozdravljajo Ruse za 'Ave Marijo'? Krst bo zopet, krst!"

Te njegove besede so bile bolj resne kot vesele. Na njegovem obrazu tudi ni več gospodoval tisti veselošaljivi izraz, ki je kazal večno zadovoljnost.

O resničnosti njegovih besed sem bil uverjen kmalu sam. Za prvim topom zagrmi drugi.... tretji.... Kanonada postaja silnejša, cele salve stresajo ozračje in zemljo. Med silnim gromenjem se začuje prasket naših in ruskih pušk. Tudi brzostrelne puške ne molče, neprestano ropočejo kot za Vstajenje.... Svetilne rakete pa sikajo v temni zrak — kajti solnce je zatonilo. — Bojno osvetljujejo ravnico tam daleko na desnem krilu. Svetlo je kot podnevi.

Ta prizor izvabi večino iz postojank; tudi mene. Skoro pozabimo, da smo pred nosom sovražnika. A neka tesnoba vendar tihotapi v dušo, čeprav se ti kaže vse to tako veličastno...., čudovito...., čarobno.... Vse govori...., kanoni...., mine...., ročne granate.... Vse to je druženo v eno samo gromenje, v eno samo bobnenje.... pesem.... Velikanski, dalekosežni žarki metalcev luči in svetilne rakete pa bajno švigajo skoz ozračje, da je svitlo kot opoldne.

Bojna pesem poje...., pekel na zemlji...., smrt žanje.... Ti, srce moje, pa utripaš, kot bi bilo v poslednjih dihih....

Rusi so napravili izpad na desno naše krilo nstran levega Dnjestra. Bošnjaki, priznani junaki, so na vrsti.... Zmaga bo zopet naša! —

Okamenel skoro zrem vse to! Boj traja dobre tričetrt ure. Polagoma utihne bojni hrum, top za topom umolnkne.... Od časa do časa se še oglasi pok kake puške... Zamrti hura-klici zaključijo bojni metež....

Londonski dovogor. — Italijanska klavzula.

"Neue Zuericher Nachrichten" poročajo s posebne strani:

Po povsem zanesljivi informaciji morem poročati, da obstoja v londonskem dogovoru, ki ga je podpisala Italija, klavzula, da se ne sme na nikak način pričeti s kakimi razpravami o vprašanju internacijonalizacije rimskega garacijskega zakona za sv. stolicо in se ne sme sprejeti nikakih izprememb zakonov v prid Vatikana pri bodočem mirovnem kongresu. V Vatikanu spoznavajo v tem "kremplje italjanske lože." Ogorčenje je tam velikansko. List dostavlja: Nesrečni londonski dogovor je tako razširjen za zaroto, za vojno napoved zaveznikov sv. stolici in papeštvu.

Odlične dame so kradle v trgovini.

V Budimpešti so pri prvem krznarju zaporedoma izginile dragocene kožuhovine. — Krznar je stvar naznanil policiji in ta mu je dala na razpolaganje dva detektiva. Dne 4. januarja sta prišli v krznarjevo prodajalno dve jako elegantni dami, sta nekaj izbirali in nekaj kupili, a čim sta odšli, je krznar zapazil, da je izginila z njima dragocena boa. Detektiva sta dami dohitela in ju spravila na policijo. Bili sta mati in hči — mati pa je soproga državnega tajnika, to je ministrovega namestnika. Policijski zdravnik je spoznal, da je hči državnega tajnika bolna na "kleptomaniji" in zato jo niso zaprli, ampak so jo dali v sanatorij.

Bečir.

Dunaj, Avstrija, 6. februarja. Vesti, da so Črnogorci umorili svojega generala Bećirja, še niso potrjene. Če se je to res zgodilo, kar je, pa le malo vrjetno, ga je najbrže kdo umoril iz osebnega sovraštva.

Peter Zgaga.

Sem dolgo upal in se bal in jezik za zobmi držal. Sree težko — denarja ni — po lepših časih hrepeni. —

Tako nekako je pisal naš Prešeren v tistih časih, ko ni bilo ne liberalcev ne klerikalcev, ne vojne in mirovnih pogajanj in ne za visoke cilje navdušenih narodnih dam; takrat, ko je bi' lepo v naši stari domovini, tak t, ko je bilo že vsaj devetindevetdeset odstotkov manj reševalcev slovenskega naroda, tedaj, ko ni bilo na svetu ne Zottija, ne lige, ko ni bilo živih Troštov ampak ko je bil vsak s seboj zadovoljen, ko je imel vsak sam zase v sreu svoje nade in trošte. —

Zdaj se je veliko izpremenilo.

Dolgo sem upal, da mi slavno uredništvo odstopi vsak teden kotiček v "Glas Naroda", pa sem bal, da bi bila moja prošnja milostno zavrnjena, češ, saj imamo pisceev, pisateljev, dopisnikov in pesnikovalcev skoraj toliko kakor zabavljačev. Zdaj bi še ti rad zabavljal in trosil med naše, za ječmenovec in kulturo silno vdane rojake, seme nezaupnosti, jeze, sovraštva in drugih poglavitnih grehov. Bal sem se naših ljudi, da bi mi ne zabrusili, če bi komu kako pošteno povedal, v obraz psovke "Srb" ali "izdajalec". Ti dve besedi sta namreč dandanašnji pri nas na dnevnem redu, in kakor gobavca se izogibajo onega, ki bi to psovko prenesel, s pomilovanim nasmehom na ustnih. Razne predloge so mi stavili, kako naj pišem. Nekateri so rekli, da naj jo uberem za Terbovčevim Tonetom, nekateri so mi svetovali, da naj po vzoreu Mike Cegareta še bolj izmrcvarim časnikarsko slovenščino.

Tone je utihnil. — Morda se mu je izpolnila vroča želja, da je ob strani ideala svojih sanj zadobil mir in pokoj, morda čaka prihodnje izdaje Zupančičevih pesmi: Mike Cegare je najbrže izčrpal vse vire svojega humorja — "izcigaril" se je (tako bi namreč rekel neki urednik na zapadu) in gotovo misli na kako večjo sladkost kot je bil "ajskrim".

Pravzaprav mi Slovenci nismo za humor, oziroma jaz nisem, to moram popraviti, da ne bom komu kratil veselja in zaslug.

Zadnjič mi je naprimer pravil tovariš kratkočasnico, tako kratkočasnico, kakoršne nisem še nikdar slišal. Povedal mi jo je dvakrat, trikrat, tako, da sem jo znal od prve do zadnje besede na pamet. Smejal sem se, da bi kmalo počil. — Povedal sem jo prvemu znancu, ki sem ga srečal na cesti. Poslušal je in poslušal, pa ni niti obraza nakremžil. Šel sem domov in jo zapisal. Prebral sem dvakrat, trikrat, ali mislite, da me je pustil smeh? Kaj še! Dve debeli solzi sta mi pritekli po licih. — O ti preljuba smešnica, kako strahovito si neumna! Najboljša si se mi zdela, zdaj pa vidim, da onim, ki jih včasih priobča jolietsko glasilo, glede vsebine in duhovitosti, niti do kolen ne sežeš. Čemu naj se torej ukvarja človek s takimi stvarmi? Nekateri so mi nadalje svetovali, da naj pišem odločno, brezobzirno kakor Zottijev list, ki sam pravi desetkrat na vsaki strani, da je najboljši slovenski list v Ameriki. (Njegov hrvaški bratec je celo tako predrzen in samozavesten, da je s pomočjo prisleparjenega denarja postal največji in najboljši na celem svetu).

Tudi tako pisanje mi ne ugaja. Malo preveč smrdi po samohvali in po nepriznanih groših.

Na jugoslovansko struno (žico) ne bom udaril, ker je v takih slučajih človek večkrat bridko razočaran.

Nekoč sem bil na nekem jugoslovanskem shodu. Govornik je toliko časa govoril, da nazadnje že sam ni razumel smisla svojih, v prevelikem navdušenju porojenih besed. Bratstvo, jugoslovanstvo, Srbija, mila domovina, prejasna dinastija, osveta, sloboda, jadi, junaci itd.., besede, ki jih ni najti v slovenski govorici, so padale drugo na drugo, brez prenehanja, brez konca in kraja. Navzoči so poslušali z usti in vsemi drugimi odprtinami, ki jih jim je Bog ustvaril na glavi, in kimali, češ, dobro govori, prav ima, da, tako je in nič drugače. — Ko je govornik izprevidel, da jih je popolnoma pridobil, ne zase, pač pa za Srbijo in za Jugoslovanstvo, jih je odločno vprašal: — No, in zdaj mi povejte, cenjeni navzoči, kaj ste?

Petdeset glasov mu je skoraj v istem hipu odvrnilo: — Kranjci!

Govornik bi bil kmalo omahnil nazaj. — V resnici je pa telebnil na tla in tri dolge ure so ga morali močiti z jesihom in vodo, ki se je iz kota oglasil enoinpetdeseti glas: — Holt, jaz sem Štajerc!

Ta dogodek mi je bil tedaj v vzgled, dandanes mi je pa v svarilo.

Zdaj je pa končno čas, da vam povem, o čem bom pravzaprav pisal. —

Ne vem, kako bi označil svoje pisanje. "Zgago" bom delal, to je še najboljše rečeno. Kakoršno je človekovo ime, tak naj bo njegov poklic. Ime je najboljši spremljevalec človeka, ž njim se rodi in ž njim umrje.

V neki vasi na Kranjskem so živeli trije posestniki: Nemanič, Bogatin in Požar. Bogatinu je zgorela hiša, Nemanič je imel nekaj denarja, Požar se je pa bavil z zidarstvom. Ali ni bila čudna tista novica, ki je stala malo kasneje v časopisju: — Nemanič je posodil Bogatinu 3000 kron, da mu bo Požar sezidal hišo.

Torej zgago bom delal, toliko časa, dokler se bom pisal Zgaga, dokler me bo zgaga drla od pijače in dokler se čitatelji ne bodo naveličali mojih zgag. Že vnaprej povem, da bodo moje besede včasih trpke, včasih smešne, včasih bolj cagove, včasih bolj odločne, resnične in dobro premišljene bodo pa vedno.

Kdor bo imel kaj proti mojemu pisanju, naj ne zmerja uredništva tega cenjenega lista, ampak naj se obrne name in naj se z menoj pomeni. Tedaj se bodo zasukali uma svetli pmeči, papir bo zastokal pod peresom, čitatelji bodo pa sedli na sodni stol in bodo naklonili zmagovalcu venec slave.

Tiste slave, ki je dandanšnji tako silno poceni. Pomisli rojak, kako poceni je slava. Za en sam nikel, ki ga daš v dobrodelen namen, priroma pismo dolgo pot iz zapada v našo prestolico, pismonoša ga prinese v hišo, urednik prebere tvoje ime, stavce ga nastavi, stroj ga natisne v časopisu. In tvoje ime se v tisoč in tisoč izvodih raztrosi po lepi naši novi domovini; na tisoče ljudi ga zbere in tebe, velikodušnega darovalca v duhu proslavlja. Za en sam nikel, pa toliko slave!

Ali ni slava res poceni, kaj!?

Kosovo polje.

Med reko Iber in Šar-planino, Črno Goro in Bolgarsko Moravo se nahajate dve kotlini, razdeljeni v dva okraja Kosovo polje in Metohija ali Metoja. Kosovo polje objema dolino reke Sitnice, pritok Ibera, kateri teče proti severu; dolgo je okoli 70 km a široko 35 km.

Metohija se razprostira ob reki Beli Drin, kateri teče proti jugu, kjer se združuje s Črnim Drinom; izlivata se združeno v Jadransko morje. Te dve kotlini deli neznatna kotlinska veriga. Na Kosovem polju se nahajala v starih časih mesta Novo Brdo in Lipljan, a sedaj Priština, Mitrovica in Ferizović. V Metohiji so sledeča mesta: Ipek, Djakovo in Prizren.

Kosovo polje je tako imenovana "zgodovinska grobnica". Po gled na zemljevid nam pokaže, da je tam jako važno križišče in se v slučaju vojne na Balkanu srečavajo tam armade od severozahoda, Srbije in Bosne z onimi od vzhoda. Zgodovina dokazuje, prelivala kri.

Leta 1073. se je vodila tam velika bizantinska vojna; l. 1170., ko je osnovatelj srbske države Nemanja nadvil svoga brata; l. 1389., ko je srbska država padla Turkom v roke; leta 1403., ko je sin kneza Lazara, Štefan, na istem mestu premagal sultana Musa, no brez političnega rezultata.

Dalje se je leta 1448. ogrski vojskovodja Hunijad tri dni junaško boril s 50.000 možmi proti 150.000 Turkom, a je končno pretrpel strašni poraz; leta 1689., je bil avstrijski vojskovodja Pikolomini na Kosovem polju razbit od Turkov; leta 1831. so bili bosanski janjičari, ki so se vojevali za stari mohamedanski režim, poraženi od sultana Mehmuda; — leta 1909. so Turki zadušili na Kosovem albansko vstajo.

Na tem zgodovinskem mestu so se legendarni srbski junaki zakinjali, kakor se je izrazil njih vodja knez Lazar:

— Kad bi nebo padnulo na junačku crnu zemlju, oni bi ga primili na svoja bojna koplja!

Ko so dospeli Srbi na balkanski polotok, so bili naseljeni daleč od Kosovega polja in Metohije. Te kotlini narodopisno nikdar nista bili v pravem smislu srbski; kriva je misel, da je tam zibelka stare Srbije. Naseljeno je bilo tam ono slovansko pleme — Sloveni, od katerega se je pozneje obrazoval bolgarski narod.

Za časa prvega bolgarskega carstva, zapadnega carstva pod Samuilom in drugega Trnovskega carstva pod Asenovci, je to slovensko pleme bilo v vednem stiku z bolgarskim carstvom, bili so tudi z Bolgari cerkveno zedinjeni (cerkveno in versko edinstvo.) Šele koncem XII. stoletja so se začele krepiti župe Rasa — Novipazar (kjer so bili nastanjeni Srbi) in so zavladale obširnejše oblasti do prihoda Turkov. A še leta 1669. imenuje neki potnik Kosovo polje — "Bolgarija".

Koncem XVII. in v začetku XVIII. stoletja za časa avstrijsko-turške vojske se je večina prebivalstva od teh dveh žup preselila v Avstrijo pod vodstvom srbskega patrijarha Arzenija Črnojevića. A manjši del od teh se je naselil v Moravski dolini. Vsa prazna mesta so potem zasedli Albanci. Na Kosovo polje in Metohijo so prišla še razna plemena iz bližnjih krajev.

Danes je večji del teh dveh okrajev naseljen z Albanci, le neznaten del s Srbi. Albanci so iz Miriditskega in Malisorskega plemena. Kar je še ohranjenega starega prebivalstva na Kosovem in Metohiji, se imenuje — "Starinci". Ti imajo svojo župo Sredsko v Prizrenskem. Po narodnosti so razdeljeni na dva dela: — "Razprsnati" posamezno stanujoči — Srbi; "Zgrupirani" blizu skupaj živeči — Bolgari. Zgrupirane vasi se razprostirajo od Vranskega okraja do Kosovega polja, a Razprsnate vasi se nahajajo na severnem delu Kosovega in v Novopazarskem okraju.

ZA GOSPODINJE.

Kako ohraniti suho sadje.

Suho sadje se ohrani tudi več let popolnoma dobro in zdravo, ako imaš spravljenega na suhem kraju, kjer ni nobenega neprijetnega duha. Posebno pripravne za to so velike, lončene posode, ki niso nič prevlečene. Nekateri spravljajo suho sadje v vreče, ki jih obesijo na zračnih, suhih prostorih. Dobri so tudi zaboji, pregrade, ki imajo toliko odprtine, da je pač prostor v njih zračen, da pa vendar žival ne more blizu.

Sladak krompir.

Če postane krompir sladak (kadar nekoliko omrzne), ni več posebno zdrav in tudi tako užiten ni več. Popravi se nekoliko na ta način, da se pristavi k ognju v mrzli vodi; ko nekoliko zavre, se prva voda odlije ter dolije druga, vroča, ki se potem v nji krompir popolnoma dokuha.

Švica o miru.

V narodnem svetu v Bernu je vprašal socijalist Greulich, ali misli švicarska vlada ponuditi vojskujočim državam svojo pomoč, da se začno mirovna pogajanja. Švica mora storiti prvi korak. Javno mnenje bi v vseh državah pozdravilo trud za premirje. — Zvezni svetnik Hoffmann je odgovoril: Umevano globoko potrebo o miru in navdaja nas hrepenenje, da bi se končalo klanje; toda naš trud bi bil neuspešen, dokler na obeh straneh ne pride na površje potreba miru. Toda doslej še ta trenutek ni prišel. Švica bi si štela v čast, če bi pripomogla, da se uresniči želja po trajnem miru.

Kako daleč so prišli Italijani?

Tako je vprašal radovednež vojaka, ki je prišel za par dni na dopust od soške fronte. Vojak mu ponosno odgovori: "Nič dalj ne, kakor od Binkošti do Božiča." Ta značilni odgovor bi morali še celo Italijani potrditi, dasi z nevoljo.

Obtoženi poslanci.

Sofija, Bolgarsko, 6. februarja. V Sofiji so zaprli 13 bolgarskih poslancev, ki so obtoženi, da so se dali podkupiti od nekega francoskega agenta. S to zadevo se bo bavila posebna komisija.

Nove davščine na Češkem.

Za Češko se je zvišala taksa za lovske karte ter so se uvedle davščine od prirastka na vrednosti zemljišč, davščine na zabave, zvišala se je splošna godbena davščina in uvedla deželna naklada na državno užitnino ter samostojna deželna davščina na državnemu davku ne podvržena vina.

Iščem svojega brata ANTONA ŠERCER, doma iz Žurg št. 4. Pred enim letom se je nahajal v West Virginiji. Prosim cenj. rojake, če kdo ve za njegov naslov, da ga mi javi, ali naj se pa sam oglasi. — Peter Šercer, R. F. D. 1, Box 13, Hopkins, S. C.

NAŠI ZASTOPNIKI,

kateri so pooblaščeni pobirati naročnino za "Glas Naroda" in knjige, kakor tudi za vse druge v našo stroko spadajoče posle.

Jenny Lind, Ark. in okolica: Mihael Cirar.
San Francisco, Cal.: Jakob Lovšin.
Denver, Colo.: Frank Skrabec.
Leadville, Colo.: Jerry Jamnik.
Pueblo, Colo.: Peter Culig, J. M. Šojtz, Frank Janesh in John Germ.
Salida, Colo. in okolica: Louis Castello (The Bank Saloon).
Walsenburg, Colo.: Ant. Saftich.
Clinton, Ind.: Lambert Bolskar.
Indianapolis, Ind.: Alois Rudman.
Woodward, Ia. in okolico: Lukas Podbregar.
Aurora, Ill.: Jernej B. Verbič.
Chicago, Ill.: Frank Jurjovec, Depue, Ill.: Dan. Badovinac.
La Salle, Ill.: Mat. Komp.
Joliet, Ill.: Frank Laurich, John Zaletel in Frank Bambich.
Oglesby, Ill.: Matt. Hribernik.
Waukegan, Ill.: Frank Petkovšek in Math. Ogrin.
So. Chicago, Ill.: Frank Černe in Rudolf Požek.
Springfield, Ill.: Matija Barborič.
Cherokee, Kans.: Frank Režisnik.
Columbus, Kans.: Joe Knafelc.
Franklin, Kans.: Frank Leskovec.
Frontenac, Kans. in okolica: Frank Kerne in Rok Firm.
Kansas City, Kans.: Peter Schneller.
Mineral, Kans.: John Stalc.
Mulberry, Kans. in okolica: Martin Kos.
Ringo, Kans.: Mike Pencil.
Calumet, Mich. in okolica: Pavel Shaltz in M. F. Kobe.
Manistique, Mich. in okolica: Frank Kotzian.
So. Range, Mich. in okolica: M. U. Likovich.
Aurora, Minn.: Josip Fugina.
Chisholm, Minn.: K. Zgonc, Jakob Petrich.
Duluth, Minn.: Joseph Sharabon.
Ely, Minn. in okolica: Ivan Gouže.
M. L. Kapsh, Jos. J. Peshel in Louis M. Perušek.
Eveleth, Minn.: Jurij Kotze.
Gilbert, Minn. in okolica: L. Vesel.
Hibbing, Minn.: Ivan Pouše.
Kitzville, Minn. in okolica: Joj Adamich
Nashwauk, Minn.: Geo. Mauric.
Virginia, Minn.: Frank Hrovatich.
St. Louis, Mo.: Mike Grabrian.
Klein, Mont.: Gregor Zobec.
Great Falls, Mont.: Math. Urich.
Red Lodge, Mont.: J. Koprivšek.
Roundup, Mont.: Tomaž Paulin.
Gowanda, N. Y.: Karl Sternišа.
Little Falls, N. Y.: Frank Gregorka.
Cleveland, Ohio: Frank Sakser, J. Marinčič, Chas. Karlinger, Jakob Resnik in John Prostor.
Barberton, O. in okolica: Alois Basant.
Bridgeport, O.: Frank Hočevar.
Collinwood, O.: Math. Slapnik.
Lorain, O. in okolica: J. Kumše.
Youngstown, O.: Ant. Kikelj.
Oregon City, Oreg.: M. Justin.
Allegheny, Pa.: M. Klarich.
Ambridge, Pa.: Frank Jakša.
Bessemer, Pa.: Louis Hribar.
Braddock, Pa.: Ivan Germ.
Bridgeville, Pa.: Rudolf Pleteršek.
Burdine, Pa. in okolica: John Kerstinik.
Canonsburg, Pa.: John Koklich.
Conemaugh, Pa.: Ivan Pajk in John Zupančič.
Claridge, Pa.: Anton Jerina.
Broughton, Pa. in okolica: A. Damjar.
Darragh, Pa.: Dragutin Slavič.
Dunlo, Pa. in okolica: Josip Suhor.
Export, Pa. in okolica: Frank Trebec.
Forest City, Pa.: K. Zajar in Frank Leben.
Farell, Pa.: Anton Valentinčič.
Fitz Henry, Pa.: F. Gottlicher.
Greensburg, Pa. in okolica: Joseph Novak.
Irwin, Pa. in okolica: Fr. Demšar.
Johnstown, Pa.: Frank Gabrenja in John Polanc.
Luzerne, Pa. in okolica: Anton Osolnik.
Meadow Lands, Pa.: Georg Schulta.
Monessen, Pa.: Math Klkelj.
Moon Run, Pa.: Frank Maček.
Pittsburgh, Pa. in okolica: Z. Jaksha I. Podvašnik, I. Magister in U. R. Jakobich.
Steelton, Pa.: Anton Hren.
Unity Sta., Pa.: Joseph Škerlj.
West Newton, Pa.: Josip Jovan.
Willock, Pa.: Fr. Šeme in J. Petenel.
Tooele, Utah: Anton Palčič.
Winterquarters, Utah: L. Blasich.
Black Diamond, Wash.: G. J. Perenta.
Davis, W. Va. in okolica: J. Brosich.
Thomas, W. Va. in okolica: Frank Kocijan in A. Korenchan.
Grafton, Wis.: John Stampfel.
Kenosha, Wis.: Aleksander Pesdir.
Milwaukee, Wis.: Josip Tratnik in Frank Meh.
Sheboygan, Wis.: Heronim Svetlin.
West Allis, Wis.: Frank Skok.
Rock Springs, Wyo.: A. Justin, Val. Stalich in Valentin Marcina.
Kemmerer, Wyo.: Jos. Motoh.

Jugoslovanska Katol. Jednota

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: J. A. GERM, 507 Cherry Way or box 57, Braddock, Pa.
Podpredsednik: ALOIS BALANT, 112 Sterling Ave., Barberton Ohio.
Glavni tajnik: GEO. L. BROZICH, Ely Minn.
Blagajnik: JOHN GOUŽE, Box 105, Ely, Minn.
Zaupnik: LOUIS COSTELLO, Box 583, Salida, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN IVEC, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNIKI:

MIKE ZUNICH, 421—7th St., Calumet, Mich.
PETER ŠPEHAR, 422 N. 4th St., Kansas City, Kans.
JOHN VOGRICH, 444—6th St., La Salle, Ill.
JOHN AUSEC, 5427 Homer Ave., N. E. Cleveland, O.
JOHN KRŽIŠNIK, Box 133, Burdine, Pa.

POROTNIKI:

FRAN JUSTIN, 1708 E. 28th St., Lorain, O.
JOSEPH PISHLAR, 308—6th St., Rock Springs, Wyo.
G. J. PORENTA, Box 701, Black Diamond, Wash.

POMOŽNI ODBOR:

JOSEPH MERTEL, od društva sv. Cirila in Metoda, štev. 1, Ely, Minn.
LOUIS CHAMPA, od društva sv. Srca Jezusa, štev. 2, Ely, Minn.
JOHN GRAHEK, st., od društva Slovenec, štev. 114, Ely, Minn.

Vsi dopisi, tikajoči se uradnih zadev, kakor tudi denarne pošiljatve, naj se pošiljajo na **glavnega tajnika** Jednote, vse pritožbe pa na **predsednika** porotnega odbora.

Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se ne bode oziralo.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA."

URADNO NAZNANILO IZ URADA GLAVNEGA TAJNIKA J. S. K. JEDNOTE.

Ely, Minn., 1. februarja 1916.

V mesecu februarju je sklicana volitev za mesto prihodnjega glavnega zborovanja J. S. K. Jednote. Ta volitev bi morala biti sklicana že v mesecu januarju, ker nas so pa društva iz Chisholm, Minn., vsled neizogibnih zaprek, katere so imela, naprosila, da naj počakamo do meseca februarja, smo volitev odložili za en mesec, kar upamo, da ne bo nobenemu škodovalo.

Na zadnjem zborovanju so bila imenovana sledeča mesta za konvencijo: Chisholm, Minnesota, Lorain, Ohio in Joliet, Illinois. Mesto Chisholm, Minnesota, ima lokalne zapreke, vsled katerih ne more sprejeti konvencije, zatoraj je volilo svoje pravice mestu Eveleth, Minnesota, katero je v bližini in ima ravno take ugodnosti za konvencijo. Nadzorniki Jednote so bili mnenja, da je to stvar med temi društvi, zatoraj se danes razpisuje volitev med sledečimi mesti:

Eveleth, Minnesota, Lorain, Ohio in Joliet, Illinois.

Te dni smo razposlali vse glasovnice na društva in prosimo, da bi se jih nam kmalo po seji vrnilo. Vsak član ima le en glas in glasovati mora n a s e j i. Nobena glasovnica ni veljavna, če ni izpolnjena na seji društva. Zato naj krajevna društva in njih člani vzamejo naznanje, da se imajo vdeležiti sej v kolikor mogoče v polnem številu.

Vsako društvo mora potrditi, koliko je bilo članov na seji in koliko jih je glasovalo. Vsak član sme voliti samo za e n o m e s t o. Če naredi več križev ali znamenj kakor e n o, se glasovnico ne bo upoštevalo. Zatoraj pozor, da ne bo nesporazumljenja.

Vsi listki se imajo poslati v urad glavnega tajnika, kjer bodo prešteti od pomožnega odbora Jednote. Krajevna društva morajo uradno potrditi s pečatom in podpisati, da so bile te glasovnice v resnici oddane na seji.

Vsi listki in uradno potrdila se morajo poslati v glavni urad, ne kasneje kakor 10. marca 1916. — Poznejših poročil se nebode upoštevalo.

Z bratskim pozdravom

GEO. L. BROZICH, glavni tajnik.

Maženka.

Spisal **Ivan Cankar.**

(Konec).

II.

Ker je bila nedelja in ker je sijalo solnce, si je privezala Maženka židano ruto. Zelo stara je je bila tista ruta, že zelo preperela in zabledela; Maženki jo je podarila teta in še teta sama jo je dobila za birmo od bogate botre, ki je že zdavnaj umrla in ki jo je prej tudi že nosila. Ampak ruta je bila židana, živo rdeča, in se je še zmirom lepo svetila v solncu. Maženka jo je hranila skrbno pregajeno in zavito v mehak popir; odvila jo je časih in razgenila z iztegnjenimi rokami, da bi si jo ogledala, toda privezala si jo je samo ob velikih praznikih in če je sijalo solnce. Narohlo si jo je privezala okoli vrata, tako da je segala skoro do pasu široka svetla pentlja. Stopila je iz veže in mislila:

— Zdaj sije solnce na njo in se sveti kakor mak!

Šla je po dolgi ulici in se je ozirala s skrbnim očesom, da bi si zapomnila hiše in pot, zakaj lahko se človek izgubi v mestu, ki je veliko kakor svet. Povedali so, da je tam vrt, da je resnično, živo drevje, kakor na vasi, kakor v gozdu, v svobodnem, in da je že vse zeleno.

Maženka že dolgo ni videla zelenega drevja, komaj da se je spominjala, kako se pripogiba in šumi v vetru. In rožmarin, ubogi, samotni, je ovenel in umrl.

Tam je vrt. Poglejte, ljudje, tam je vrt! ....

Maženka je stala začudena in žalostna. Velik prostor je bil tam, prostrana, pusta globel med sivimi gorami. Na vseh straneh visoke, sive hiše, dremajoče, vse s prahom pokrite in od solnca ožgane. Med njimi vrt, kakor ga še ni videlo človeško oko. Peščen, prašen kraj, ves iztrebljen, kakc oparjen.

— Na ta kraj še ni pogledalo božje oko! — je mislila Maženka.

V ravnih vrstah je stalo drevje — tam se razprostira prazno, peščeno dvorišče, a ob vseh štirih straneh stoje vojaki, kakor da bi jim bil zarisal črto pred nogami: stoje tam in vsi so trudni in prašni. Tako je stalo drevje in trudno je bilo in prašno. Solnce je sijalo na drevje, na pesek in prah in Maženki se je zdelo, da je še solnce samo prašno in trudno.

Na širokem, s peskom posutem prostoru med klavernim drevjem so se igrali otroci. Brez števila jih je bilo. Maženke pa ni videl nobeden in nobeden je ni ogovoril. Skakali so preko vrvi, bili žogo, gonili kolesa; rdeči, zasopli obrazi, bleščeče oči, vrvenje, krik in trušč.

Otroci so bili oblečeni nedeljno; fantje so imeli kratke hlače, črne nogavice in šolne in so bili gologlavi; dekleta so bila kakor pisani metulji — bele, rdeče, modre, živosvetla blusice in krilca, beli, široki slamniki s pisanim trakom, vse nežno, lahko, frfotajoče.

Maženko je spreletela čudna misel, napol sladka, napol tesnobna: da bi stopila mednje, da bi skakala tudi sama preko vrvi, bila žogo, gonila kolo po gladkem pesku. Spreletela jo je misel in jo je vso omamila. Pozabila je popolnoma, da nosi težke, velike škornje, dolgo krilo, ki bi se opletalo okoli nog, in da ima na glavi židano ruto, ki bi se takoj odvezala in zdrknila na tla, da bi jo potepali v prah.

Kakor v omotici je stopila bliže, glavo nekoliko upognjeno, roke sklenjene v naročju. Kuštrav, zlatokodrast fant je prignal kolo mimo in se je nenadoma ustavil pred Maženko, kakor da je bil ugledal božje čudo. Stal je in je gledal osupel, strmeč, nato pa se je zasmejal z glasnim, zvonkim smehom.

— Kdo pa si ti? — je vprašal v tujem jeziku.

Maženka ni razumela in ni odgovorila; z upognjeno glavo in sklenjenimi rokami je stala pred njim; njene rjave oi so se ozirale plaho in nemirno, kakor da bi iskale, izgubljene v tujini, znanega obraza.

— Odkod pa si ti? — je vprašal fant in se je smejal.

Maženka je molčala. Velika gruča otrok se je bila zbrala okoli nje. Nekateri so gledali radovedno, drugi hudomušno in skoro zaničljivo.

— Schaut's euch die Krowotin an!

Smeh je bil zmirom glasnejši; tik pred njo so stali, gledali so ji tik v obraz, nekdo je zadel obnjo, ali iz hudomušnosti, ali slučajno, in opotekla se je.

Maženka je prosila.

— Pustite me .... nič nisem storila .... domov pojdem!

Odgovoril ji je hrupen smeh.

— Co? Co? — Powidlkrowotin!

Nekdo je potegnil zdaj za ruto, za svetli, trioglati konec, ki je visel na hrbet, in ruta je zdrknila na ramo. Maženka je prijela za ruto z obema rokama in je zajokala. Komaj so videli otroci njene solze, slišali njen jok, so stopili za korak nazaj in so bili zelo začudeni in zlovoljni, kakor da jim je bila brez potrebe, morda iz same zlobnosti, pokvarila nedolžno veselje.

— Čemu pa se cmeri? — je prašal zlatokodrasti fant; ozrl se je jezno in zaničljivo na Maženko, okrenil se je in je šel; drugi so šli za njim, pozabili so na Maženko in so se igrali dalje.

— Na! — je vzkliknil v slovo droben, bledikast fant in je sunil Maženko v hrbet, da se je opotekla in padla na kolena; nato je pobegnil molče, kakor pred grehom.

Maženka je vstala, privezala si je ruto krepkeje okoli vratu in se je vrnila na ulico. Glava je klonila nižje, solze se še niso posušile na licih in ustnice so trepetale še zmirom. Šla je in globoka žalost je bila v njenem srcu. Ozrla se ni nikamor; ulica je bila dolga, zmirom enako pusta in prašna, tudi hiše so bile zmirom enake, še v solncu sive in mračne.

Ulica se je vzdigala polagoma višje in daleč je že bila Marenka, ko se je ozrla. Neznan kraj visoki plotovi, prostrana dvorišča, s črnim prahom pokrita, visoki dimniki. In ljudi nikjer, — glasu od nikoder, tiho, kakor na pokopališču.

Maženka se ni prestrašila tujine; povsod je bila tujina; samotna, neprijazna se je razgrinjala kakor siva senca po vseh teh pustih ulicah; in v veži je bila in na dvorišču in v izbi, vsepovsod njen gluhi mrak. Neznane hiše, neznani ljudje, tuje oči, nerazumljive besede. Ljudi hodijo mimo kakor sence, ki beže o mraku preko zida in ki se jih človek boji; njih glas je kakor glas vetra, čudno skrivnosten, nerazumljiv. — Zase žive, čisto drugo, tuje življenje; prišla je mednje. Maženka in ne živi z njimi, gleda in ne vidi, posluša in ne sliši; zdelo bi se celo človeku, da diha drug zrak, da vidi drugo nebo in drugo solnce ....

Počasi se je vračala Maženka, ni se veliko ozirala in ni prašala nikogar.

— Dolga je ulica, nekam pač drži; pridem .... kamorkoli!

Tako je mislila v svoji bridkosti in njeno sree je bilo težko.

Sredi trudne poti, sredi žalostnih misli jo je spreletelo nenadoma, kakor da jo je pobožala po licu prijazna roka. Zapihal je bil v lica toplejši veter, čudno opojen, blagodišeč — pozdrav iz domovine, od zelenih travnikov, od razoranega polja; tih pozdrav, tiha pesem je bila v njem ....

— Travnik, zeleni, nepokošeni!

S široko odprtimi, zameglelimi očmi se je ozrla Maženka; z omeglelimi očmi je videla preko gora, do bele hiše z zelenimi okni, do jablane, ki je že vsa posuta s cvetjem, z dišečim snegom; z enim samim pogledom, solznim od bolestnega koprnenja, je premerila prostrano, zeleno, tiho valujočo ravan, do gozda, ki pošumeva zamoklo v daljavi.

Stopala je hitreje, prišla je mimo vrta, kjer so se igrali otroci v prahu; slišala je veseli krik in trušč in se ni ozrla; prišla je v ulico, v vežo, na dvorišče, stopila je v izbo.

V izbi, tesni in nizki, je bil mrak; skozi okno je sijala iz dvorišča bledotna, bolna svetloba. — Tiho je bilo v izbi; za zelenim zastorom je ležala mati in se ni genila; spala je, morda je umrla; Maženka ni odgrnila zastora.

Zgenila je židano ruto in jo je zavila v popir; nato se je slekla in je legla na blazino, ki je ležala na tleh pod mizo. Odela se je, sklenila je roke pod odejo in je strmela s široko odprtimi očmi, žalostni misli v obraz.

— Pojdem .... naravnost po cesti pojdem in pridem tja .... Pozdravil me je, dobro sem slišala, ko me je pozdravil .... Zeleni travnik me je pozdravil — tudi jablana me je pozdravila, ki je že vsa v cvetju .... in moje okno me je pozdravilo in rožmarin na njem je zadišal — meni v pozdrav ....

Zapelo je v izbi — —

In v tistem hipu je stopila senca v izbo in je odgrnila zastor s tiho roko; za zelenim zastorom se je nasmehnil bled obraz, nasmehnil se je in je okamenel ....

Zapelo je v izbi, iz daljave, od onstran gora je zašumela pesem.

Louka zelena,
neposekana ....

Maženka se je nasmehnila in je zaspala.

III.

Napravila se je na pot, kakor je bila sklenila v svoji bridkosti. Zgodaj zjutraj je bilo, ko se je napravila na pot. Izba je bila vsa razmetana, zeleni zastor je bil odgrnjen, ljudje, tujci so prihajali in odhajali. Oče je sedel ob postelji, globoko skljućen, roke uprte ob kolena, obraz v dlaneh; gledal je v tla in je zibal z glavo enakomerno, kakor da bi poslušal lepo umerjeno, žalostno pesem.

Na postelji je ležala mati čisto mirno; bled je bil njen obraz, ustnice pa so se smehljale; roke so bile sklenjene na prsih, prsti so se oklepali črnega razpela.

Maženka je stopila na stol, sklonila se je preko matere in jo je pokrižala na čelu, na ustnicah in na prsih.

— Smehlja se mati, ker je slišala pesem! — je rekla očetu.

Oče ni slišal; gledal je v tla in je zibal z glavo.

— Zdaj pa pojdem, oče, zdaj pojdem tudi jaz.

Maženka je stala sredi izbe in si je vezala židano ruto.

— Zbogom, oče, adijo; pa pozdravim tam še od vas, oče!

Slišal je glas in jo je pogledal pogledal jo je s tujim očesom in je ni spoznal.

Maženka je šla.

Toplo jutro je bilo zunaj; komaj je zasijalo solnce, je bilo že vse goreče; samo na visoke strehe je sijalo, na zvonike, toda človek je pogledal, zableščalo se mu je in spreletela ga je toplota.

Ulice so bile vse žive; lahki vozovi so drdrali mimo, počasi so se pomikali težki tovorni vozovi, delavci so hiteli mimo, s čemernimi, zlovoljnimi, še zaspanimi obrazi.

Maženka ni videla nikogar in nihče je ni videl.

Dolga je bila pot; brez konca, zmirom pusta in siva, se je spenjala v holm, spuščala se v dolino daleč zadaj so že ostale visoke hiše z mrtvimi, neprijaznimi okni, na desni in na levi se razprostirajo široka, prašna dvorišča, vzdigajo se tenki, očrneli dimniki; tudi dvorišč ni več in dimnikov, še par nizkih koč, par pustih, tihih vrtov — in tam polje, tam zelena, neizmerna svoboda ....

Maženka je stala in strmela.

— Ne tja .... nisem hotela tja; izgrešila sem bila pot, nisem šla po tisti cesti ....

Nemir in strah je bil v njenih očeh; iskala je, kakor išče oko v tujini. Čudno tiha je bila pokrajina, tudi nebo, kakor je bilo svetlo, je molčalo neprijazno. Ne gane se na polju, ne na visokem travniku — mrtva je pokrajina, nečarana, okamenela.

Ne, odtod, odtod ni dahnil blagodišeči, ljubki pozdrav .... Tujina je tukaj, razprostira se, mogočeča, sovražna, do obzorja, v neskončnost. Bele poti se križajo, nobena ne drži v domovino, nobena do bele hiše, do cvetoče jablane, do tiho šumečega, solnčnega polja. Nobena pot, Maženka!

Povesila je glavo — kakor človek, ki je prosil vdano, verno zaupal, in je izprosil zasmeh.

— Tukaj ni poti! — je pomislila Maženka in v tistem hipu jo je spreletel mraz; groza ji je pogledala v lice in ni več odvrnila od nje oči do poslednje ure.

— Nikjer ni poti!

Vrnila se je v mesto; šla je počasi in je gledala v tla.

— Nikjer je ni .... In morda, Bog vedi, morda še res ni, da stoji tam bela hiša z zelenimi okni in da je v mojem oknu rožmarin. Morda se mi je sanjalo .... tudi sinoči se mi je lepo sanjalo .... In nikjer nego v mojih sanjah ni jablane lepo cvetoče, ni travnikov, ne polja .... zato tudi poti ni nikjer ....

Groza ji je gledala v lice in je dorasla do spoznanja ob tisti uri. Videla je vežo, dvorišče, izbo, mater, ki je ležala mrtva na postelji, očeta, ki je zibal z glavo in spoznala je resnico, kakor da bi se bile odprle visoke duri.

— Kako bi tja naprej, kako bi se vračala tja? — je pomislila. — Smrt je tam .... sama sem jo videla, ko je prišla sinoči .... slišala sem pesem in sem videla — smrt, ko je prišla tiho, po prstih, da me ne bi vzdramila; jaz pa nisem spala, samo napol sem zatisnila oči in sem gledala skozi špranjo ....

In ker je spoznala Maženka, da ni poti nikjer in nikamor, je sedla ob ulico, na kameniti tlak, skljućila je noge pod krilo in je uprla glavo v dlani; podobna je bila zeleni euli, prevezani z rdečim robcem, ki jo je bil pozabil kmet na ulici.

— Jutri bodo nesli mater .... tudi očeta bodo nesli, in izba bo prazna. Tudi pesmi ne bo več ... pri materi je ostala pesem, z njo pojde .... zato se je smehljala mati .... pesem je slišala in je umrla ....zato je šla naravnost v nebesa in pesem je šla z njo. ..

Misli so bile tako mirne, skoro brez bridkosti, iz oči, z dlanmi zakritih, pa so kapale solze .. ..

— Kaj sediš tukaj, otrok?

Ogromen človek, mrk in bradat, v dolgi, sivi suknji, je stal pred njo. Gledal jo je s slepim očesom in skoro je že iztegnil težko roko.

— Kaj sediš tukaj?

Dolgo sabljo je imel prepasano in na prsih je imel zlato medaljo.

Maženka je skočila kvišku in je pobegnila; bežala je v težkih, nerodnih škornjah od ulice do ulice, zasopljena, trudna; ruta ji je bila zdrknila za tilnik, pot ji je tekel po licu. Ko se je ozrla, ni bilo nikjer več bradatega moža v dolgi sivi suknji, s sabljo in medaljo. Naslonila se je ob zid in takrat je bilo, ko se je sklonila groza, smrti sami podobna, čisto blizu k nji, dehnila je v lice ter jo prijela za roko.

— Ho-o-o .... Prokleti otrok!

Voznik je trudoma ustavil konje in je skočil z voza; od vseh strani se je zgrnilo vrveče, kričeče ljudstvo.

— Jaz nisem kriv! — je kričal voznik. — Plane pred konje, sle po in glùho .... ne sliši nič!

Črno oblečen človek z dobrodušnim obrazom in sivo brado je klečal na tleh in je odpenjal Maženki jopo.

— Ubogi otrok .. in še smehlja se ..

Resnično se je smehljala Maženka. Zakaj Bog se je bil usmilil in iz sosednega dvorišča se je oglasila hripava lajna .... pesem od onstran gora, od zelenih travnikov.

Louka zelena,
neposekana
rostou na ni kviti ....

Maženka je slišala pesem in se je nasmehnila ....

Črno oblečeni človek je vstal, otepel si je prašna kolena in se je ozrl.

— Kaj še ni voza? Konec je! In brez bolečin, se mi zdi .... Vzdignite jo!

Nekoliko bledejši je bil njen rjavi obraz, oči so bile napol zatisnjene, široke ustnice so se — smehljale.

Kje je pot? Kam greš, moje hrepenenje?

Kje si, domovina?

Maženka, kaj si ti našla pot?

Rojaki, naročite se na "Glas Naroda", edini slovenski dnevnik v Ameriki!

Papir.

Nemška vlada je izdala razglas, v katerem naroča, naj ljudje varčujejo s slamo. Največ se je zapravi s tem, da se porabi za steljo. V mestih bi lahko porabljeni papir, posebno starih časopisov, dajali namesto slame za steljo. Dandanes se porabi na dan cel gozd za izdelavo papirja, porabljen papir pa je dobro nadomestilo za slamo. Tako prihranjena slama bo živini v rezanci dobro došla. V nemških mestih so že začeli po hišah zbirati star papir za steljo, da bi mogli slamo porabljati za živino.

Rad bi izvedel za naslov svojega bratranca od moje tete sina JOHNA BEVČIČ, podomače Venecetov iz Doljnega Zemona pri Ilirski Bistrici na Notranjskem. Pred 9. meseci mi je pisal iz Pickens, W. Va., Box 13, in od takrat ne vem nič več o njem. Ker mu imam nekaj važnega poročati, zato prosim, da se mi oglasi, ali pa če kdo ve, da mi naznani, za kar se že vnaprej zahvaljujem. — Frank Bevčič, 1811 E. Spring Street, Seattle, Wash. (5-8—2)

Iščem svojega prijatelja ANTONA RETEL. Doma je iz vasi Rihpoveca, fara Trebnje na Dolenjskem. Bival je nekje v državi Ohio. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, da ga mi javi, ali naj se pa sam oglasi. — Anton Jerič, Box 78, Lloydell, Pa. (5-8—2)

NA PRODAJ

je hiša na vogalu ob cestni železnici, blizu tovarne, pripravna za trgovino. Rent letno $150, lot 40×110. Cena $1300, nekaj v gotovini, drugo po dogovoru. Vprašajte na 3103 Camden Ave., Lorain, O. (5-8—2) A. Legat.

Rad bi izvedel, kje se nahaja KAROL LAURIČ. Doma je iz vasi Morava pri Žužemberku, fara Ajdovec na Dolenjskem. Pred 7. leti sva bila skupaj na Calumet, Mich., in potem ne vem več za njega. Prosim Te, če boš čital te vrstice, da mi pošlješ svoj naslov, ker poročati Ti imam važne stvarj. — John Kocjančič, Box 127, Lansing, O.

SLOVENSKO-AMERIKANSKI

KOLEDAR

za leto 1916.

Velja s poštnino vred 35 centov.

Obseg berila:

Domovini in narodu. (Pesem.) — Običajni Koledar. — Strašne številke. — Krogla. — Maska. — Razkritelj petroleja. — Red Marije Terezije. — Francija v vojnem času. — Jasna noč. — Moja ura. — Svetovna vojna in katoliška Cerkev. — Duševni blisk. — Pri sanitetnih kolonah, na bojišču. — Eksplozivne snovi. — V lekarni "Avstrija". — Iznajditelj podmorskega čolna. — Galipolis in Dardanele. — Julija Romain. — Rmena pošast. — Doživljaji v zraku. — Podzemljsko mesto v Wieliczki. — Čustvena udova. — Kovač. — Kolonijalna posestva Nemčije. — Bodočnost Evrope. — Urednik. — Pohabljenec. — Le Betail. — O vzrokih svetovne vojne. — Petindvajset frankov. — Kako nastane strelni jarek. — Kdo je bil? — Klasični topovi. — Pes v vojni. — Belgijska armada. — Pri generalnem štabu. — O podobnosti dvojčkov. — Ljubi denar. — Srečanje. — Mobilizacija v Venezueli. — Špecialitete. — Prvi polet iz Evrope v Ameriko. — Čudne zgodbe. — Rdeči trak. — Pregled dogodkov svetovne vojne. — Kitajski tipi. — Smešnice. — Oglasi.

Slike:

Italijanski vodljivi zrakoplov nad Benetkami. — Sestanek nemškega in avstrijskega cesarja. — Prevažanje avstrijskih čet preko reke San. — Turška artilerija na Galipolisu. — Prizor na cesti v Belgradu: učinek šestnajstpalčne avstrijske granate. — Potop angleške ladije "Majestic" v Dardanelah. — Avstrijska kavalerijska patrulja ob Visli. — Ruska infanterija v zakopih. — Italijani so vjeli avstrijskega špijona. — Avstrijski oklopni vlak v Galiciji. — Italijanski bersaljeri v boju. — Mrtveci v zavzetem belgijskem zakopu. — Italijanska gorska baterija pripravljena za akcijo. — Ranjeni Rusi, zapuščeni od svojih ob priliki bega iz Varšave. — Srbske utrdbe pri Belgradu, razdejane od avstrijskih topov. — Avstrijski vojaki, katere so vjeli Italijani na goriški fronti. — Učinek avstrijskih granat v Zagradu. — Ameriški podmorski čoln. — Vojni arsenal v Belgradu, katerega so Avstrijci razdejali. — Fort štv. 10 pred Przemyslom, katerega so Nemci zavzeli z bajonetnim naskokom. — Avstrijska havbična baterija v akciji. — Pogled na del Varšave. — Bolgarske čete na gorskem prelazu ob srbski meji. — Avstrijske prednje straže v Rusiji. — Italijanska poljska bolnica dve milje za fronto. — Prizor iz Lvova. — Učinek avstrijske granate v Anconi. — Avstrijska invazija na Poljskem. — Ruski vojni jetniki. — Vodljivi angleški zrakoplov. — Bovec s Prestreljnikom. — Triglavsko pogorje.

SLOVENIC PUBLISHING CO.,

82 CORTLANDT STREET, NEW YORK, N. Y.

Slovensko katoliško

podp. društvo sv. Barbara 1901 **svete Barbare**

ZA ZEDINJENE DRŽAVE SEVERNE AMERIKE.

Sedež: FOREST CITY, PA.

Inkorporirano dne 21. januarja 1902 v državi Pennsylvania.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: JOŽEF PETERNEL, Box 95, Willock, Pa.
I. podpredsednik: KAROL ZALAR, Box 547, Forest City, Pa.
II. podpredsednik: LOUIS TAUCHAR, Box 855, Rock Springs, Wyo.
Tajnik: JOHN TELBAN, Box 707, Forest City, Pa.
II. tajnik: JOHN OSOLIN, Box 492, Forest City, Pa.
Blagajnik: MARTIN MUHIČ, Box 537, Forest City, Pa.
Pooblaščenec: JOSIP ZALAR, 1004 North Chicago St., Joliet, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN IVEC, 900 Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik: IGNAC PODVASNIK, 4734 Hatfield St., Pittsburgh, Pa.
I. nadzornik: JOHN TORINČ, Box 622, Forest City, Pa.
II. nadzornik: FRANK PAVLOVČIČ, Box 705, Conemaugh, Pa.
III. nadzornik: ANDREJ SLAK, 7713 Issler Ave., Cleveland, Ohio.

POROTNI ODBOR:

Predsednik: MARTIN OBREŽAN, Box 72, East Mineral, Kans.
I. porotnik: MARTIN ŠTEFANČIČ, Box 78, Franklin, Kans.
II. porotnik: MIHAEL KLOPČIČ, 528 Dawson Ave., R. F. D. 1, Greenfield, Detroit, Mich.

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: ANTON HOČEVAR, R. F. D. No 2, Box 11½, Bridgeport, O.
I. upravnik: ANTON DEMŠAR, Box 135, Broughton, Pa.
II. upravnik: PAVEL OBREGAR, Box 402, Witt, Ill.

Dopisi naj se pošiljajo I. tajniku **Ivan Telban**, P. O. Box 707, Forest City, Penna.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA."

NOVICE IZ STARE DOMOVINE.

KRANJSKO.

Padel na bojišču. Iz Dolnjega Maharovca poročajo: Milo so peli na dan starega leta zvonovi župnijske cerkve v Št. Jerneju in pri treh podružnicah mrtvaško pesem. Doško je žalostno sporočilo od vojnega kurata, da je padel pri Doberdobu in bil ondi pokopan naš preljubi sovaščan Franc Pavlin, posestnik. Rajni France je bil vrl mož in vse ga je spoštovalo vsled njegovega veselega značaja; bil je tudi izvrsten pevec. Gasilno društvo v Maharovcu, katerega je bil član in odbornik, ga bode težko pogrešalo; povsod bode zmanjkal. Zapušča žalujočo ženo in 70letno mater ter pet nedoraslih otrok.

Izgube v vrstah visokošolcev. Tekom vojne je doslej padlo 23 slovenskih Daničarjev, Zarjanov in Današev, oziroma starejšin teh naših visokošolskih društev; do 20 je bilo pa ranjenih.

Vojaki so umrli v Novem mestu: 9. dec. Engelbert Korn, 10. dec. Nikola Kuzink, 23. dec. Pavel Hodosi (Madjar), 24. dec. Gjuro Vučinić.

V vojno službo je bil poklican dr. phil. P. Hadrijan Kokol, frančiškan in gimnazijski lektor v Kamniku.

Iz ruske bolnišnice piše Franc Bolanc svoji ženi Ani v Smolinjo vas pri Novem mestu različne stvari, ki so pa osebnega in družinskega pomena, med drugim tudi sledeče: ...Ljuba moja žena, sedaj Ti pa še naznanim, kako se mi kaj godi v daljni tujini. Godi se mi sedaj slabo, ker sem bolan in ne smem nič jesti; vse mi škoduje. Mislil sem, da bo kmalu mir, da bom kmalu prišel domov, toda miru še ni... Stirikrat sem bil že operiran, ker si drugače ne morem nič pomagati... Pa najhujše mi je, ko premišljujem svoje drage otročiče, ki jih ne bom nikdar več videl in tudi Tebe in ljubo domovino... Toda popolnoma sem se udal v voljo božje. Saj na tem svetu ni nič več dobrega pričakovati... Koliko jih že počiva v hladni zemlji mojih tovarišev, ki bi še vsi radi živeli! Pozdrav...

Pogreša se. Župni urad v Mekinjah pri Kamniku želi izvedeti, je-li še živ ali kje se nahaja Fran Sušnik, pešec 17. polka, 2. stot., 1. bat., 4. vod. Od Vseh Svetih ni sluha po njem.

Italijanski zrakoplov. Dne 28. decembra se je prikazal nad Postojno italijanski zrakoplov, ki je metal puščice. Škoda je malenkostna.

Zlato in srebro. Krajevni odbor za nabiranje zlata in srebra v Novem mestu je izročeno mu nalogo rešil. Vabilu za oddajo teh žlahtnih kovin se je občinstvo hvalevredno odzvalo in nekatere prav vrednostne stvari darovalo. Večjidel vse je bilo visokemu namenu darovano; nekateri predmeti pa so bili oddani proti odškodbi vrednosti. Krajevni odbor je vse stvari odposlal ločeno, od vsakega darovalca v posebnem ovoju in s polnim naslovom istega.

Iz Zagorja na Pivki. Naši zvonovi, ki so po vsem slovenskem svetu znani vsled znane pesmi, ki jo je zložil tukajšnji rojak pesnik Vilhar pod naslovom: "Zagorski zvonovi", so se v božičnih praznikih zopet oglasili. Molčali so, kot so vsi njihovi sobratje po celi Pivki več kot pet mesecev, odkar se je napovedala vojna z Italijo. Da so se smeli oglasiti zopet ob prazniku miru, je znamenje, da Italijana še ne bo sem, četudi se mu sline cede po naših gozdovih. — Proračun naše občine je bil razpoložen 14 dni na ogled. Za l. 1916. pričakujemo dohodkov 707 kron 70 vin., stroškov 2912 K 46 vin., torej bo primanjkljaja celih 2204 K 76 vin. Med stroške se štejejo: plača županu 500 K, za drva, ki jih potrebuje župan za pisarno v butegi, 30 K, za papir 30 K, za tiskovine 20 K, za vsako pot v Bistrico po 8 K, skupaj 130 kron; za vsako pot v Knežak 5 K, skupaj 25 K; za razne komisije županu še posebej 50 K in njemu za razne stroške še 252 K 72 vin. Ker je primanjkljaj dosti velik in bi se dalo pri nekaterih uradnih potih tudi še marsikaj prihraniti, so razni stroški v znesku 252 K vsekako previsoki. Pri sedanji draginji moramo šteditи tudi z občinskih denarjem, zato upamo, da najbrž tega proračuna deželni odbor ne bo potrdil.

Umrl je v Breznici na Gorenjskem 24. dec. Gregor Kovač, železniški čuvaj v pokoju. Rajni je bil mož vrl narodnjak. Bil je nad 40 let železniški čuvaj ter v tem kraju splošno priljubljen, kar je pričal njegov veličastni pogreb. Pred enim letom je stopil v pokoj, hoteč v miru preživeti večerne dni svojega življenja. Ni mu bilo dano, da bi dočakal novo mašo svojega najstarejšega sina; ni mu bilo odločeno, da bi se mu izpolnila ta iskrena želja, ki jo je natihoma gojil toliko let.

Umrl je na božični dan v Kranju cerkveni slikar Matija Bradaška. Pokojni je bil rojen v Lučinah nad Trato. Učil se je podobarstva pri pokojnem Štefanu Šubicu v Poljanah; nato se je pa lotil izključno le slikarstva. Poslikal je več cerkva na Kranjskem. Marsikaj se mu je prav posrečilo.

Umrl je v Dobrepoljah 29. dec. po kratki bolezni ondotni kaplan Matelj Kozelj. Služboval je v Velikih Laščah, v Ribnici, na Krki in v Dobrepoljah.

Nesreče. V bolnišnico Uusmiljenih bratov v Kandiji so bili v teku zadnjih dni sprejeti sledeči ponesrečenci: Miha Požek, mizarski mojster iz Adlešič; padel je, ko se mu je splašil konj in si zlomil levo nogo v goleni. — Tomaž Zalokar, učenec ljudske šole v Šmarjeti, se je obstrelil z dinamitno patrono; odtrgalo mu je štiri prste leve roke in koniec dveh prstov na desni roki. — Janez Badovinac, posestnik v Malinah pri Suhorju, je razstreljeval hlode; Med basanjem se mu je pa vnel smodnik, mu sfrčal v obraz in mu pokvaril levo oko. — Jakob Mehle, sodar v Dešeči vasi pri Žužemberku, je v gozdu padel in si zlomil levo roko v podlehtju. — V Kostanjevici (Šent Rupert) sta spodžagovala 18letna Frančiška Sladič, hči posestnice, in en hlapec debelo bukev. Drevo je padlo nanju s tako močjo, da sta obležala obadva mrtva.

Obolel je Kozma Pavlič, župnik in duh. svetnik pri Sv. Križu pri Kostanjevici.

Mestna hranilnica v Novem mestu. V mesecu decembru 1915 je 277 strank vložilo 130,754 K 10 vin.; 151 strank vzdignilo 96,910 kron 82 vin.; torej več vložilo 33,843 K 28 vin.; eni stranki se je izplačalo hipotečnih posojil 7000 kron; stanje vlog 3,931,522 K 35 vin.; denarni promet 466,052 K 38 vin.; vseh strank bilo je 1026.

Zimska setev. Iz Novega mesta poročajo: Nenavadno vreme, ki ga imamo sedaj, je pripomoglo, da so ljudje močno dosjali ozimino. V novomeški okolici se je sjala zimska pšenica še 3. januarja. Tega menda nihče ne pomni. Kar se je sjalo v pričetku meseca decembra, je vse lepo izhajalo. Po vsem vremenu, ki ga imamo sedaj, smemo soditi, da bodo zimske setve ugodno prestale zimo in da se nam ni bati nezgod, ki so se nam obečale, ko je meseca novembra padel prvi sneg in je nastopila ostro zima. Odkar je sneg izginil, so se zimske strni močno popravile. Napravilo se je tudi precej prahe.

Obisk goriškega nadškofa. Na sv. Treh Kraljev dan se je s popoldanskim vlakom pripeljal na kandijsko postajo knezonadškof goriški, metropolit dr. Fran Borgija Sedej v spremstvu opata o. Bernarda Widmanna iz Zatičine, kjer zadnji čas biva v sredi svojih bogoslovcev in bogoslovnih profesorjev. Na kolodvoru ga je sprejela duhovščina s proštom dr. Elbertom in mons. Zamparo, goriškim kancelarjem na čelu in velika množica primorskih beguncev, da pozdravijo svojega nadpastirja. Med slovesnim zvonenjem so se odpeljali v Šmihel ter obiskali župno cerkev in samostan Notre Dame, kjer biva začasno mnogo redovnic iz Gorice. Nato so stopili v bolnišnico Usmiljenih bratov ter obiskali ondi se nahajajoče ranjence, katerih je mnogo s soške fronte. Vojaki so bili veseli tolažilnih in priznalnih besed visokega dostojanstvenika. Nadaljni obisk je veljal cerkvi in samostanu oo. frančiškanov. Slednjič sta se pripeljala cerkvena dostojanstvenika v kapitelj, kjer se je jima poklonila domača duhovščina. Dne 7. jan. zjutraj ob 7. uri je nadškof v kapiteljski cerkvi maševal med asistenco domače, svoje in redovne duhovščine ter obhajal mnogo vernikov, večinoma svojih beguncev. Nadaljni obisk je veljal samostanu v Pletrjah, odkoder sta se z večernim vlakom odpeljala v Zatičino. Metropolit naše ilirske provincije je prej enkrat še kot dvorni kapelan na Dunaju obiskal Novo mesto. Izrazil se je pohvalno o zavodih, ki jih je obiskal.

Važna konferenca. Pod predsedstvom deželnega predsednika barona Schwarza se je vršila pri deželni vladi na predlog deželnega odbora konferenca, ki je obravnavala vojaške dobave klavne živine in sena l. 1916. na Kranjskem. Udeležili so se te konference poleg zastopnikov deželne vlade zastopniki vojnega in poljedelskega ministrstva, armadnega etapnega poveljstva in deželnega odbora (dež. glavar dr. Šusteršič, dež. odbornik msgr. dr. E. Lampe in deželnokult. nadzornik Pire). Konferenca se je zedinila v nekaterih glavnih točkah. Velevažno za vse kmetovlace je: Cena, ki jo plačuje vojaštvo za seno, se takoj poviša na 13 K za kvintal. Posamezni oddelki (treni itd.) ne smejo odslej nič več sami rekvirirati v območju 5. armadnega poveljstva. To območje obsega celo kranjsko deželo, izvzemši radovljiško glavarstvo. Dobava klavne govedi l. 1916. se spravi v sklad s podatki živinskega štetja 1. decembra 1915. Ker se stisnjeno seno boljše plačuje, ima dež. odbor na razpolago par stiskalnic, ki jih daje občinam po potrebi na razpolago proti mali odškodnini.

Zaradi preskrbe kranjske dežele z moko se je mudil deželni glavar dr. Ivan Šusteršič pri notranjem ministru Hohenlohe. Prosil je, naj bi se preskrbelo, da ne bodo občine po cele tedne brez moke. Minister je obljubil, da bo vse storil, kar je v njegovi moči, da se nedostatki preprečijo.

Za zgradbo zvezne proge med gorenjsko in dolenjsko železnico se je vršil dne 13. januarja dopoldne. Podrobni razglas je bil poslan županstvom v Ljubljani, Mostah, na Ježici in v Zg. Šiški.

ŠTAJERSKO.

Žrtve vojne. Iz Prevorja pri Pilštanju poročajo: Umrl je infanterist Fran Brilej v najboljših letih svoje mladosti. Bil je krepak, korajžen in vedno vesel muzikant. V soseščini je bil zelo priljubljen. — Iz Grič pri Celju poročajo: Dne 10. nov. je padel na južno-zapadnem bojišču Janko Kloar, podomače Bezjakov. Bil je izredno nadarjev, priden in pošten mladenič, up in ponos svojih starišev. Ubogi stariši! Umrl jim je lansko leto nenadoma takisto pridni sin Miha in zdaj še ta. Edina še živeča dva brata sta tudi pri vojakih. — Iz Zdol pri Brežicah poročajo: V bolnišnici na Ogrskem je umrl Fran Kovačič vsled ran in prehlajenja. Služil je pri 88. domobranskem pešpolku. Rajni je bil od začetka vojne na bojišču. V bolnišnici je bil prvič približno štiri mesece in pozneje zopet v bojni črti. Ko je bil zopet ranjen, je prišel v bolnišnico, kjer je za večno zaspal. Služil je dve leti in pol. Rajni je vedno pisal z bojnega polja ali iz bolnišnice, kako rad bi še videl svoj rojstni kraj in svoje domače, toda sluti, da nikoli več ne bo videl svojih domačih. In tako se je zgodilo. — Iz Galicije poročajo: Na soški fronti je novembra meseca padel od italijanske granate zadet, mladenič Jernej Kugler, podomače Kovačev. Bil je priden fant, za katerim ne žalujejo samo njegovi domači, ampak vsak, kdor ga je poznal. Na istem bojišču je umrl za legarjem Anton Cokan, podomače Lorbekov, miroljuben in nadepoln fant. — Došla je žalostna novica, da je vobče priljubljeni in spoštovani Fran Lasbaher, iz velespoštovane hiše Lasbaherjeve v Seliščih pri Sv. Jurju ob Ščavnici, padel na bojnem polju. Dolno se ni ničesar znalo o njem, sedaj pa je došlo uradno poročilo, da je padel na srbskem bojišču že meseca decembra 1914, zvest v izpolnjevanju svojih dolžnosti kot podčastnik 5. dragonskega polka na patrulji. Marsikdo ga bo težko pogrešal. Padli zapušča žalujočo ženo in otroka.

Zasega zvoncev. Vsled odredbe namestnije v Gradcu morajo vse cerkve dve tretjini svojih zvonov oddati vojaški upravi.

50letnica. S številko z dne 6. januarja t. l. je "Slovenski Gospodar" v Mariboru vstopil v 50. letnik. Dne 16. januarja 1867 je izšla njegova prva številka. Prve številke "Slovenskega Gospodarja" so bile tiskane v 500 izvodih, 1. številka njegovega 50. letnika pa se je tiskala v 25,000 izvodih. To je napredek, s katerim se ne more ponašati noben drug slov. pokrajinski list. Tudi ga ni nobenega, sedaj izhajajočega slovenskega političnega lista, ki bi že izhajal petdeset let.

KOROŠKO.

Z bojišča. Tomo Malle iz Podsinje vasi piše, da se nahaja na srbskem bojišču, odkoder pošilja pozdrave znancem in prijateljem. Med drugim piše: Zabolela me je izguba prijatelja Janeza Pička, ki mi je še 15. oktobra pisal dopisnico z italijanskega bojišča. Tudi mi moramo prenašati grozne napore v prodiranju; slabo vreme, grozne poti, vedni pohodi, več dni brez vse preskrbe. — Fran Reichman iz Lipe se nahaja na italijanski fronti, odkoder pozdravlja vse znance in prijatelje. — J. Večko se nahaja na fronti na južnem Tirolskem.

Zvonov iz krške škofije bodo porabili v vojne namene dve tretjini.

Smrtna nesreča. Z Jezerskega poročajo: Dne 28. dec. se je raznesla žalostna novica po celi jezerski dolini o smrti priljubljenega, čvrstega mladega fanta Jožka Košnjeka, kateri je s 16. leti zapustil ta svet. Zjutraj na dan nedolžnih otročičev je šel s konji po hlode; ko naklada na voz in hoče ravno en hlod še v tisto vrsto dejati, mu tako nesrečno na gladki cesti izpodleti, da pade z glavo ob hlod ravno na sence in obleži mrtev. Ko so ga našli mrtvega, se jim je zdelo to neverjetno, a bila je žalostna resnica. Mislili so, da je še kaj življenja v njem, toda zastonj. Nato so ga pripeljali k Štulerju, kjer je služil, ter ga položili na mrtvaški oder. Bil je obdan ves od rož, katere so pridna dekleta zanj pripravila. Dne 30. dec. smo ga spremili k zadnjemu počitku. Za njim žaluje oče in mnogo drugih.

PRIMORSKO.

Na koleri je umrl v Ljubljani (garnizijska bolnišnica) 36letni črnovojnik Josip Babič, doma iz koperske okolice v Istri.

V Gorici sedaj nikakor ni prijetno. Več tednov že traja zimski dež, zraven pa pada neprestano v večjih in manjših množinah morilni granatni dež. Kar niso uničile granate, pokončuje mokrota. Čuditi se je, da je v mestu in v predmestjih še toliko ljudi! Cenijo jih na 10,000; seveda v mestu samem jih bo komaj nad 3000.

V begunskem taborišču v Bruckn na Zgornjem Štajerskem je sedaj okrog 3500 Slovencev iz krajev: Podgora, Pevma, Št. Ferjan, Goriea, Deskle, Kanal, Volče, Tolmin, Bovec, Vrh, Gabrije, Opatjeselo, Doberdob in Sela. Kot dušni pastirji delujejo ondi Anton Pertot, Ivan Jarec, Ciril M. Vuga in Ivan Črnigoj. V taborišču je tudi pet razredov šole.

Roparski umor. Na Reki so umorili 31. oktobra 1915 branjevko Milensnič ter so jej odnesli 10 tisoč kron in več dragocenosti. Sedaj je policija morilce dognala v 19letnem briveu Papa iz Sarajeva, 34letnem Erminija Likra, 26letnem trgovskem pomočniku Lovljanski s Sušaka in 14letnem trgovskem vajencu Drpenica. Denarja in kinča še niso našli.

HRVATSKO.

Spomenik Boroeviću. Hrvatski kipar prof. Frangeš je modeliral kip armadnega poveljnika generala infanterije Svetozarja plem. Boroevića. Kip predstavlja zmagovitega vojskovodjo na konju in je sedaj razstavljen z drugimi deli vred v Frangeševem ateljeju v Zagrebu. Vlili bodo kip iz italijanskih šrapnelskih zapor.

POZOR, GOZDARJI!

Potrebujem 30 dobro izučenih gozdarjev, ki razumejo delati cepljene doge t. j. "Pipe staves". Gozd je izvrsten, plača dobra, posla za več let. Obrnite se na sledeči naslov:

B. Krulič,
(7-9—2) Rocky Ford, Ga.

Iščem svoja dva brata JOSIPA in FRANCETA PLEŠIVAC. Doma sta iz Starota na Primorskem. Poročati njima imam nekaj važnega iz starega kraja, zato prosim, da se mi javita, ali pa če kdo ve, naj mi naznani nju naslov. — Anton Plešivac, Monongah, W. Va. (7-9—2)

Rad bi izvedel za JANEZA HUŠIČ. Doma je iz Gribelj, fara Podzemelj. Zadnje pismo sem dobil od njega iz Youngstown, Ohio, še leta 1910. Bival je na 1016 Caldwell St. Prosim cenj. rojake, če kdo ve za njegov naslov, naj ga mi javi, ali naj se sam oglasi. — Anton Križe, 327 Harold St., Reading, Pa. (7-9—2)

Kje je ELIZABETA HUDEŽ? Rojena je v Ljubljani 14. okt. 1882. Pred 5. leti so dobili njeni sorodniki zadnje pismo od nje. Stanovala je takrat na 840 Monroe St., Brooklyn, N. Y. Njeni sorodniki bi radi poizvedeli, če še živi, mogoče se je poročila in kje se nahaja. Vsa tozadevna pojasnila naj pošlje sama, ali kdor bi jo poznal, na naslov: Rafaelova Družba, 21 Nassau Ave., Brooklyn, N. Y. (4-9—2)

OGLAS.

NARAVNA VINA

Cenjenim rojakom priporočam svoja

iz najboljšega grozdja.

Najboljše staro belo vino Riesling 10 gal. $6.50, 27 do 28 gal $15.50, 50 gal. $27.50. Staro rdečevino Zinfandel 27 do 28 galon $14, 50 galon $25. Lansko belo vino 27 do 28 galon $14, 50 galon $25, rdeče vino 27 do 28 galon $12.50, 50 galon $22.50. — 100 proof močan tropinjevec 4½ gal $12, 10 gal. pa $25. Pri omenjenih cenah je vštet tudi vojni davek za vino. — Potovalni agent je rojak M. Žugel.

S spoštovanjem

S. JACKMAN,

[illegible]

MESAR

išče delo. Izučen je v starem kraju in tam imel tudi večletno prakso kot mesarski pomočnik. Star 22 let.

Frank Ovca,
Box 27, Sartell, Minn.
(7-8—2)

Rad bi izvedel za naslov svojega prijatelja FRANKA ŠKODA. Doma je iz Zasapa, občina Krško na Dolenjskem. Poročati mu imam nekaj zelo važnega. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, naj ga mi naznani, ali pa naj se sam javi. Alois Žibert, Box 25, Hostetter, Pa. (7-9—2)

IŠČE SE

100 drvarjev za delati drva po $1.35 od klaftre. Dober les in ves v ravnini. Dva moža prav lahko napravita od 4 do 6 klafter na dan. Pridite!

Ward & Guncheon,
(21-12 10x 1x v t) Norwich, Pa.

Novost!

Privesek k verižici za možke ali pa za ženske; vratne verižice izdelam z vašim imenom, dve črki, popolnoma zlat: 10 karat za $6.50 in 14 karat za $8.50. Pozlačenih takih priveskov ne izdelujem. Privesek bo natanko tako kot slika.

Denar z naročilom je poslati na naslov:

IVAN PAJK, JEWELER,
456 Chestnut St., Conemaugh, Pa.

POZOR, PEVOVODJA!

Išče se slovenski pevovodja, ki je zmožen podučevati možki pevski zbor. Lepa prilika za dobrega učitelja. Več se poizve pri:

S. P. D. "Ljubljanski Vrh",
155 Victor Ave., Detroit, Mich.
(4-7—2)

NA PRODAJ

trgovina s premogom in ledom, 175 stalnih odjemalcev. Rent za stan s štirimi sobami in poleg tega še dva hleva stane samo $18. Imam dva voza in enega konja. En voz za selitev, drugi pa za prevažanje premoga in ledu. Cena vsemu $400. Vprašajte:

Frank Wuehte,
272 Jefferson St., Brooklyn, N. Y.
(31-1—8-2)

EDINI SLOVENSKI SALOON v Duluth, Minn.

Rojakom Slovencem naznanjam, da se nahaja moj SALOON pol bloka od Union postaje na desni strani W. Michigan St. štev. 413. Za obilen poset se priporočam,

JOS SCHARABON.

HARMONIKE

bodisi kakršnekoli vrste izdelujem in popravljam po najnižjih cenah, a delo trpežno in zanesljivo. V popravo zanesljivo vsakdo pošlje, ker sem že nad 18 let tukaj v tem poslu in sedaj v svojem lastnem domu. V popravek vzamem kranjske kakor vse druge harmonike ter računam po delu kakoršno kdo zahtova brez nadaljnih vprašanj.

JOHN WENZEL,
1017 East 62nd St., Cleveland, Ohio.

DOMAČA NARAVNA OHIJSKA VINA

kakor DELAWARE, CATAWBA in CONKORD prodaja

JOSIP SVETE

1780-82 E. 28th St., Lorain, Ohio.

CONCORD RDEČE VINO	CATAWBA BELO VINO
60c. galona.	80c. galona.

Te cene veljajo od 25 galonov naprej, pri manjih naročilih cene po dogovoru. Pri teh cenah je vojni davek že vračunan.

Vina so popolnoma naravna, kar jamčim. Naročilu je treba pridejati denar ali Money Order.

Dalmatinsko-Kalifornijska vinarska zadruga

Edino domače vinarsko podjetje z velikim skladiščem v mestu New Yorku Naše vina, kakor tudi žganje so naravna, zdrava, in najboljše vrste. Delamo jih po domačem načinu. Prodajamo jih po sledečih nizkih cenah: V zalogi imamo tudi vsakovrstna vina in likerje.

CENE ZA SOD VINA:

(Claret)) 52 galon samo	$26.00
(Zenfandel) 52 galon samo..	$28.00
(Barbera) 52 galon samo....	$32.00
(Burgendy) 52 galon samo..	$35.00
BELO VINO	
(Riesling) 52 galon samo....	$35.00
(Hock) 52 galon samo.....	$35.00
(Sauterne) 52 galon samo..	$37.00
VINSKO ŽGANJE	
Sod 25 do 28 galon....	$2.15 galona
Sod 50 do 52 galon....	$2.10 galona

ZA TRGOVCE SO POSEBNE CENE.

ZA VSAKO POŠILJATEV JAMČIMO. Samo za GOTOV DENAR. Pošljite po Money Orderu ali v priporočilnem pismu na sledeči naslov:

DALMATINSKO-KALIFORNIJSKA VINARSKA ZADRUGA
140 Liberty Street, Ap. A. New York, N. Y.

Velika zaloga vina in žganja.

MARIJA GRILL

Prodaja belo vino po	70c. gallon
črno vino po	50c. "
Drožnik 4 gallone za	$11.00
Brinjevec 12 steklenic za	$12.00
" 4 gallone (sodček) za.....	$16.00

Za obilno naročbo se priporoča

Marija Grill,
5308 St. Clair Ave., N. E., Cleveland, Ohio

'KRACKERJEV' BRINJEVEC

je najstarejše in od zdravnikov priznano kot najboljše sredstvo proti notranjim boleznim.

Cena za "BRINJEVEC" je:	6 steklenic $ 6.50
	12 steklenic 13.00

V ZALOGI IMAMO

tudi čisti domači TROPINJEVEC in SLIVOVKA kuhana v naši lastni distilerijt.

Naše cene so sledeče:

Tropinjevec per gal. $2.25, $2.50, $2.75 in	$3.00
Slivovitz per gal.	$2.75—$3.00
Tropinjevec zaboj	$ 9.00
Slivovitz zaboj	$12.00
"86" Rye Whiskey 5 let star, zaboj	$11.00

Rudeča Ohio vina per gal. .... 55c., 60c., 65c.
Catawba in Delaware per gal. ..... 75c.—80c.
Za 5 in 10 gal. posodo računamo $1.00, za 25 gal. $2.00, za večja naročila je sod zastonj. Naročilu naj se priloži denar ali Money Order in natančni naslov. Za pristnost pijače jamčimo.

The Ohio Brandy Distilling Co.

6102-04 ST. CLAIR AVE., CLEVELAND, O.

EMILE GABORIAU:

GOSPOD LECOQ

PRVO POGLAVJE.

20. februarja leta 18... na pustno nedeljo, je odšla okoli enajste ure zvečer s stražnice na Barriere d' Italie policijska patrulja. — Stražniki so imel nalogo natančno preiskati prostor med deželno cesto in Fontainebleuom ter med Seino in zunanjimi boulevardi. Ta del mesta je bil v tistih časih precej znamenit po svojih prebivalcih in po osebah, ki so zahajale tja.

V tem okraju je bilo po noči precej nevarno. Celo vojaki, ki so se vračali ob nedeljah pozno zvečer domov, so pri Barrieri čakali drug drugega in potem šli skupaj v vojašnico. Napolpodrte hiše, prazna zemljišča, sumljive krčme in še bolj sumljivi ljudje: to je površna slika tamošnje okolice.

Policija si je na vse načine prizadevala, da bi iztrebila zločince, ki so se skrivali po krčmah in poslopjih, pa se ji ni posrečilo.

Pred par dnevi je bil zapadel sneg, gosta tema je vladala naokoli, stražniki so šli počasi in proklinjali.

— Pasje življenje! — je zamrmral star detektiv.

— Da, — je odvrnil nadzornik, ki jih je vodil — prepričan sem, da bi te ne bilo tukaj če bi imel že vsaj tritisoč frankov letne rente.

Smeh, ki je sledil temu neslanemu dovtipu ni prišel iz srca. — Stražniki so se zasmejali, kakor se zasmeje uradnik svojemu predstojniku. Nadzornik je bil precej dober detektiv in je užival precejšnje spoštovanje. — Bogve, kako premeten sicer ni bil, zločinca je le s težavo izsledil, če ga je pa imel enkrat v rokah, je znal ž njim tako postopati, da mu je moral nehote vse pripoznati. Imel je dolgoletno prakso in je bil poleg tega izvrsten borilec.

Bil je star kakih šestinštirideset let, poteze njegovega obraza so bile odločne, male oči so mu nemirno švigale semtertja. Imenoval se je Gevrol, ponavadi so mu pa rekli General. — To ime se mu je zelo dopadlo in je bil ponosen nanj.

— Ža zdaj stokate, šleve — je rekel jezno. — Saj smo komaj stopili iz gorkega. — Kaj bo šele potem?

Pred neko hišo je general zapiskal. — Izza ogla se je prikazal mož, detektiv, in mu dal svoj report.

— Na levo! — je zapovedal General. — Bojše je, da napravimo bližnjico, če hočemo biti kmalo v Rue du Chevaleret.

Po preteku četrt ure niso videli nobene luči več. Če bi ne vedeli, kje se pravzaprav nahajajo, bi mislili, da so tisoč milj vstran od Pariza.

Ko so dospeli do Rue du Chateau des Rentiers, so zaslišali pretresljiv krik.

Krik je nanje v pozni uri tako zelo uplival, da so nehote obstali.

— Ali ste slišali, General?

—Da. — Najbrže se bijejo tukaj v bližini. — Toda kje? — Zdaj je vse mirno.

Stali so, podržavali sapo in poslušali.

Prvemu kriku je sledil drugi.

— Aha, že vem! — je vzkliknil General. — Pri "Grenadirju" so.

To ime je vsem zadostovalo. — Gostilna je bila vsem več ali manj znana, vsi so vedeli, s kakimi ljudmi bodo imeli opravka.

— Kam pa greš? — je zaklical General mlademu detektivu. — Ali ne veš, kje ima mati Chupin gostilno? — Na levo! Naprej!

V teku ene minute so že dospeli do male krčme, ki je stala sredi polja na samem. V tistem hipu sta padla dva strela. — Okna so bila zaprta, toda skozi špranje pri oknicah se je zamoglo videti v notranjost. —

Mladi detektiv je skočil k oknu, General je pa s čevljem sunil v vrata.

— Odprite, pasje duše!

Nobenega odgovora. — V gostilni je divjal strašen boj. — Natančno se je slišalo kletve, grgranje in vzklike dveh ali treh žensk.

— Strašno! — je vzkliknil detektiv, ki je stal pri oknu. — Strašno!

— V imenu postave, odprite! — je zatulil General vtretje, stopil tri ali štiri korake nazaj in se s tako silo zaletel v vrata, da so padla iz tečajev.

Detektivom se je nudil strašen prizor.

Sveče so bile ugašene, toda rdečkast plamen iz kamina je razsvetljeval pozorišče. — Mize, stoli, steklenice, vse je ležalo križem. Pri kaminu sta ležali dve osebi nepremično, tretja je ležala sredi sobe in hropla. V ozadju na desni strani je sedela na stopnicah ženska in si zakrivala s predpasnikom oči. Iz ozadja so vodila vrata v drug prostor in odtam na prosto. Ta vrata so bila zabarikadirana s težko hrastovo mizo, za katero je stal velik možak, bledega obraza in črne brade. Oblečen je bil tako kot so oblečeni pristaniški delavci.

Na prvi pogled se je videlo, da mora biti ta človek morilec.

Izraz njegovega obraza je bil strašen. — Oči so mu izstopile iz jamic na vratu in na licih je bil ranjen. — V desnici je držal revolver.

— Udaj se! — je zakričal Gevrol.

Možak je začel premikati ustnice, pa ni mogel izpregovoriti nobene besede.

— Nikar se ne šemi! — je nadaljeval General. — Saj vidiš, da se nam ne moreš ubraniti. — Odloži orožje!

— Jaz sem nedolžen! — je zajecal morilec.

— Seveda si nedolžen, toda kaj nas to briga!

— Napadli so me, vprašajte starko tamle! — Branil sem se in umoril. — Nisem mogel drugače. — Prav sem imel ,da sem jih.

Te besede je izpregovoril s takim glasom, da je detektiv, ki je bil prvi pri oknu, potegnil Gevrola nazaj in mu zašepetal:

— Bodite previdni. — V revolverju je pet strelov, oddal je pa samo dva.

General se ni zmenil za to svarilo.

— Nobenih neumnosti, prijatelj. — Če si res nedolžen, se ti ne bo ničesar slabega zgodilo.

— No, me pa imejte! — je vzkliknil morilec, vrgel revolver na tla in stopil v sosednjo sobo. — Detektiv je skočil za njim, misleč, da bo ušel skozi zadnja vrata. — Njegova bojazen je bila nepotrebna. — Mladi detektiv je bil že obletel hišo in stal pri izhodu.

Detektivi so se vrgli na morilca in ga zvezali.

— Končano je! — je rekel, ko je ležal na tleh. — Prusi prihajajo! —

General se je obrnil k mlademu detektivu rekoč:

— Dobro si napravil fant. Če bi ne prišel ti, bi nam tiček ušel. — Še daleč boš dospel, če boš tako prebrisan. — Zdaj si pa malo druge oglejmo. — Prižgite luč.

Sklonil se je k osebama, ki sta ležali pri kaminu. Srce jima ni več bilo. — Bila sta mrtva.

— Mrtva sta. — Dobro je meril zlodej. — Kaj je pa s tretjim?

Tretji, ki je bil oblečen v vojaško obleko, je še sopel. — Odprl je oči in zahteval s slabim glasom vode.

— Kje si ranjen?

— Tukaj na glavi. — Oh boli, strašno boli. — Prav je, dobil sem, kar sem zaslužil.

Detektivi so se spogledali. — Prepričani so bili, da bo začel morilec znova dokazovati svojo nedolžnost. — To se ni zgodilo.

— Da, da — je nadaljeval ranjenec — ta bandit Lacheneur me je pahnil v nesrečo.

— Lacheneur? — Kdo je to?

— Nek bivši igralec. — Pozna me še od tedaj, ko sem bil bogat.... Imel sem namreč premoženje.... Toda vse sem zapravil.... preveč sem živel... Ker je vedel, da nimam niti beliča v žepu, je prišel k meni in mi je obljubil silno denarja.... Vrjel sem mu.... zato pa umiram v tej beznici.... O maščeval se bom, maščeval....

Stisnil je pesti in začel pretiti.

(Nadaljevanje prihodnjič).

PHONE 246

Zastopnik "GLAS NARODA"
82 Cortlandt Street,
New York, N. Y.

Frank Petkovšek

Javni Notar (Notary Public)

718-720 MARKET STREET
WAUKEGAN, ILL.

PRODAJA fina vina, izvrstne smotke, patentirana, zdravila.

PRODAJA vožne listke vseh prekomorskih črt.

POŠILJA denar v stari kraj zanesljivo in pošteno.

UPRAVLJA vse v notarski posel spadajoča dela.

$1 dobite "GLAS NARODA" skozi štiri mesece dnevno, izvzemši nedelj in postavnih praznikov. "GLAS NARODA" izhaja dnevno na šestih straneh, tako, da dobite tedensko 36 strani berila, v mesecu 156 strani, ali 624 strani v štirih mesecih. "GLAS NARODA" donaša dnevno poročila z bojišča in razne slike. Sedaj ga sleherni dan razpošiljamo 13,000! — Ta številka jasno govori, da je list zelo razširjen. Vse osobje lista je organizirano in spada v strokovne unije.

MODERNO UREJENA
TISKARNA GLAS NARODA

VSAKOVRSTNE TISKOVINE IZVRŠUJE PO NIZKIH CENAH.

DELO OKUSNO,

IZVRŠUJE PREVODE V DRUGE JEZIKE,

UNIJSKO ORGANIZIRANA.

POSEBNOST SO:

DRUŠTVENA PRAVILA, OKROŽNICE — PAMFLETI, CENIKI I T. D.

VSA NAROČILA POŠLJITE NA:

SLOVENIC PUBLISHING CO.

82 Cortlandt St., New York, N.Y.

ZAZNAMILO.

Vanjenim narodnikom v Pennsylvaniji sporočamo, da jih bo v kratkem obiskal naš potovalni zastopnik

Mr. ZVONKO JAKSHE,
ki je pooblaščen pobirati naročnino in izdajati tozadevna potrdila
Upravništvo "Glas Naroda"

Prosti nasvet in informacije priseljencem.

"The Bureau of Industrien and Immigration" za državo New York varuje in pomaga priseljencem, ki so bili osleparjeni, oropani ali s katerimi se je slabo ravnali.

Brezplačno se daje nasvete priseljencem, kateri so bili osleparjeni od bankirjev, odvetnikov, trgovcev s zemljišči, prodajalcev parobrodnih listkov, spremljevalcev, kažipotov in posestnikov gostiln.

Daje se informacije v naturalizacijskih zadevah: kako: postati državljan, kjer se oglasiti za državljanske listine.

Sorodniki naj bi se sestali s priseljenci na Ellis Islandu ali pri Barge Office.

DRŽAVNI DELAVSKI DEPARTMENT
(State Department of Labor)
BUREAU OF INDUSTRIES AND IMMIGRATION.

Urad v mestu New Yorku: 26 East 29th St., odprt vsaki dan od 9. ure zjutraj do 5. popoldne in v sredo zvečer od 8. do 10. ure.

POZOR ROJAKI!

Najbolj uspešno mazilo za ženske in moške lase, kakor tudi za moške brke in brado. Ako se rabi to mazilo, zrastejo v 6 tednih krasni, gosti in dolgi lasje, kakor tudi mehkim krasne brke in brada in nebo odpadel in ne osivel. Revmatizem, kostibol ali trganje v rokah, nogah in križu v 8 dneh popolnoma odstranim, rane, opekline, bule, tore, krasto in grinta, putne noge, kurje oči, bradovice, ozebline v par dneh popolnoma odstranim. Kdor bi moja zdravila brez uspeha rabil, mu jamčim za $5.00. Pišite takoj po cenik in knjižico, pošljem zastonj.

JACOB WAHČIČ,
1092 E. 64 St., Cleveland, O.

Veliki vojni atlas

vojskujočih se evropskih držav in pa kolonij skih posestev vseh velesil.

Obsega 11 raznih zemljevidov.

na 20tih straneh in vsaka stran je 10½ pri 18½ palca velika

Cena samo 25 centov.

Manjši vojni atlas

obsega devet raznih zemljevidov

na 8 straneh, vsaka stran 8 pri 14 palcev.

Cena samo 15 centov.

Vsi zemljevidi so narejeni v raznih barvah, da se vsak lahko spozna. Označena so vsa večja mesta, število prebivalcev, držav in posameznih mest. Ravn otako je povsod tudi označen obseg površine, katero zavzemajo posamezne države.

Pošljite 25c. ali pa 15c. v znamkah in natančen naslov in mi vam takoj odpošljemo zaželjeni atlas. Pri večjem odjemu damo popust.

Slovenic Publishing Company,
82 Cortlandt Street New York, N Y

EDINI SLOVENSKI JAVNI NOTAR
(Notary Public)
v GREATER-NEW YORKU
ANTON BURGAR
82 CORTLANDT STREET, NEW YORK, N. Y.
IZDELUJE IN PRESKRBUJE
vsakovrstna pooblastila, vojaške prošnje in daje potrebne nasvete v vseh vojaških zadevah. Rojakom, ki žele dobiti ameriški državljanski papir, daje potrebne informacije glede datuma izkrcanja ali imena parnika.
Obrnite se zaupno na njega, kjer boste točno in solidno postreženi.

Velika vojna mapa

vojskujočih se evropskih držav,

Velikost je 21 pri 28 palcih.

Cena 15 centov.

Zadaj je natančen popis koliko obsega kaka država, koliko ima vojakov, trdnjav, bojnih ladij i. t. d.

V zalogi imamo tudi

Stensko mapo cele Evrope $1.50.

Veliko stensko mapo, na eni strani Zjedinjene države in na drugi pa celi svet, cena $1.50.

Zemljevid Primorske, Kranjske in Dalmacije z mejo Avstro-Ogrske s Italijo. Cena je 15 centov.

Pri nas je dobiti tudi velike zemljevide posameznih držav, kakor naprimer od Italije, Rusije, Nemčije, Francije, Belgije in Balkanskih držav. Vsi so vezani v platno in vsak stane 50 centov.

Naročila in denar pošljite na:

Slovenic Publishing Company,
82 Cortlandt Street New York, N. Y.

Kaj pravijo pisatelji, učenjaki in državniki o knjigi Berte pl. Suttner.

"Doli z orožjem!"

Lev Nikolajevič Tolstoj je pisal: Knjigo sem z velikim užitkom prebral in v njej našel veliko koristnega. Ta knjiga zelo vpliva na človeka in obsega nebroj lepih misli....

Friderik pl. Bodenstedt: Odkar je umrla madame Stael ni bilo na svetu tako slavne pisateljice kot je Suttnerjeva.

Prof. dr. A. Dodel: 'Doli z orožjem' je pravo ogledalo sedanjega časa. Ko človek prečita to knjigo, mora nenote pomisliti, da se bližajo človeštvu boljši časi. Kratkomalo: zelo dobra knjiga.

Dr. Lud. Jakobovski: To knjigo bi človek najrajše poljubil. V dno srca me je pretreslo, ko sem jo prebral.

Štajerski pisatelj **Peter Rosegger piše:** Sedel sem v nekem gozdu pri Grieglach in sem bral knjigo z naslovom "Doli z orožjem!" Prebiral sem jo dva dneva neprenehoma in sedaj lahko rečem, da sta tu dva dneva nekaj posebnega v mojem življenju. Ko sem jo prebral, sem zaželel, da bi se prestavilo knjigo v vse kulturne jezike, da bi jo imela vsaka knjigarna, da bo je tudi v šolah ne smelo manjkati. Na svetu so družbe, ki razširjajo Sveto Pismo. Ali bi se ne moglo ustanoviti družbe, ki bi razširjala to knjigo?

Henrik Hart: — To je najbolj očarljiva knjiga, kar sem jih kdaj bral....

C. Neumann Hofer: — To je najboljša knjiga, kar so jih spisali ljudje, ki se borijo za svetovni mir....

Hans Land (na shodu, katerega je imel leta 1890 v Berlinu): Ne bom slavil knjige, samo imenoval jo bom. Vsakemu jo bom posudil. Nej bi tudi ta knjiga našla svoje apostolje, ki bi šli žnjo križemsvet in učili vse narode....

Finančni minister Dunajewski je rekel v nekem svojem govoru v poslanski zbornici: Saj je bila pred kratkim v posebni knjigi opisana na pretresljiv način vojna. Knjige ni napisal noben vojaški strokovnjak, noben državnik, pač pa priprosta ženska Berta pl. Suttnerjeva. Prosim Vas, posvetite par ur temu delu. Mislim, da se ne bo nikdo več navduševal za vojno, če bo prebral to knjigo.

CENA 50 CENTOV.

Naročajte jo pri:

Slovenic Publishing Co.,
82 Cortlandt Street, New York City, N. Y.

Zanesljivo pride sedaj

denar v staro domovino.

Do dobrega sem se prepričal, da dospejo denarne pošiljatve tudi seda; zanesljivo v roke naslovnikom; razlika je le ta, da potrebujejo pošiljatve v sedanjem času 20 do 24 dni.

Torej ni nobenega dvoma za pošiljanje denarjev sorodnikom in znancem v staro domovino.

100 K velja sedaj $14.00 s poštnino vred.

FRANK SAKSER

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
6104 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.